

RADA GMINY KROŚNICE
ul. Sportowa 4
56-320 KROŚNICE
tel. 38-46-014

UCHWAŁA NR XII/84/08
RADY GMINY KROŚNICE

z dnia 5 marca 2008r.

w sprawie przyjęcia zaktualizowanej Strategii Rozwoju Gminy Krośnice

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity:Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.¹) Rada Gminy Krośnice uchwala, co następuje:

§ 1Przyjmuje się zaktualizowaną Strategię Rozwoju Gminy Krośnice, zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi gminy Krośnice

§ 3Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Władysław Klucznik

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz.1271 i Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz.717 i Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1056 i Nr 116, poz.1203; z 2005 r. Nr 172, poz.1441 i Nr 116, poz.1457; z 2006 r. Nr 17, poz.128 i Nr 181, poz.1337; z 2007 r. Nr 48, poz.327, Nr 138, poz.974 i Nr 173, poz.1218.

Załącznik do uchwały Nr XLII/84/08
Rady Gminy Krośnice z dnia 5 marca 2008 r.

Strategia rozwoju Gminy Krośnice

Krośnice 2007

Spis treści

Strategia rozwoju Gminy Krośnice.....	1
Spis treści.....	2
I. Diagnoza układu lokalnego gminy Krośnice	4
1. Podstawowe informacje o gminie.....	4
1.1. Położenie geograficzne	4
1.2. Powierzchnia.....	5
1.3. Ludność i demografia	6
2. Sfera ekologiczno - przestrzenna.....	7
2.1. Naturalne walory turystyczne.....	7
2.1.1. Park krajobrazowy i lasy.....	7
2.1.2. Pomniki przyrody.....	8
2.1.3. Stawy.....	8
2.2. Czystość środowiska.....	9
2.3. Infrastruktura techniczna.....	10
2.3.1. Sieć wodociągowa.....	10
2.3.2. Sieć kanalizacyjna.....	10
2.3.3. Zaopatrzenie w energię ciepłą.....	12
2.3.4. Gospodarka odpadami.....	12
2.3.5. Sieć elektryczna.....	12
2.3.6. Zaopatrzenie w gaz.....	12
2.3.7. Drogi.....	13
2.4. Własność nieruchomości.....	14
2.5. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego.....	16
2.6. Identyfikacja problemów.....	17
3. Sfera gospodarcza.....	18
3.1. Struktura gospodarki lokalnej.....	18
3.2. Rolnictwo.....	19
3.3. Leśnictwo.....	24
3.4. Handel i gastronomia.....	25
3.5. Turystyka.....	26
3.6. Identyfikacja problemów.....	28
4. Sfera społeczna gminy.....	29
4.1. Rynek pracy i bezrobocie.....	29
4.2. Oświata i wychowanie.....	32
4.3. Ochrona zdrowia.....	33
4.4. Kultura.....	34
4.5. Sport i rekreacja.....	35
4.6. Opieka społeczna.....	37
4.7. Bezpieczeństwo publiczne.....	40
4.8. Identyfikacja problemów.....	41
5. Finanse gminy Krośnice.....	42
5.1. Analiza danych historycznych.....	42
5.2. Analiza wskaźnikowa finansów gminy.....	44
6. Analiza SWOT gminy Krośnice	47

II. Konstrukcja strategii rozwoju.....	57
Misja gminy	57
1. Cel strategiczny nr 1: Rozwój gospodarki lokalnej.....	57
1.1. Cel operacyjny: Aktywizacja gospodarcza obszarów rolniczych gminy	57
1.2. Cel operacyjny: Stymulowanie sektora produkcji i usług	59
1.3. Cel operacyjny: Rozwój turystyki na terenie gminy Krośnice	62
1.4. Cel operacyjny: Skuteczna promocja gminy	69
2. Cel strategiczny nr 2: Rozwój infrastruktury technicznej na terenie gminy	
Krośnice	74
2.1 Cel operacyjny: Efektywna gospodarka odpadami.....	74
2.2 Cel operacyjny: Usprawnienie systemu komunikacyjnego gminy Krośnice	75
2.3 Cel operacyjny: Budowa infrastruktury wodno - ściekowej obejmującej teren gminy	
Krośnice.....	78
3. Cel strategiczny nr 3: Stworzenie nowoczesnej infrastruktury na potrzeby rozwoju	
społeczno kulturalnego oraz turystyki na terenie gminy	80
3.1 Cel operacyjny: Rozwój infrastruktury służącej funkcjonowaniu Centrum	
Edukacyjno – Turystyczno - Sportowego.....	80
3.2 Cel operacyjny: Rozbudowa infrastruktury edukacyjno - sportowej na terenie gminy	
.....	83
3.3 Cel operacyjny: Rozbudowa infrastruktury kulturalno – społecznej.....	84
3.4 Cel operacyjny: Usprawnienie działalności administracji publicznej	87

I. Diagnoza układu lokalnego gminy Krośnice

1. Podstawowe informacje o gminie.

1.1. Położenie geograficzne

Gmina Krośnice położona jest w północno- wschodniej części województwa dolnośląskiego, w powiecie milickim. Od północy i zachodu graniczy z gminą Milicz, od południa z gminami Zawonia i Dobroszyce, od południowego wschodu z gminą Twardogóra, a od wschodu graniczy z województwem wielkopolskim. Południowo-zachodnia część gminy to fragment Wzgórz Twardogórskich, północno- wschodni obszar to część Kotliny Milickiej. Gmina wchodzi w skład Parku Krajobrazowego Doliny Baryczy. Ze względu na walory przyrodnicze i krajobrazowe na tym terenie występują rozmaite gatunki roślin i zwierząt.

Krośnice są gminą o charakterze typowo rolniczym. Intensywnie prowadzona jest gospodarka rybacka i leśna. Występują gleby o niskiej bonitacji, a sama gmina posiada jeden z najniższych wskaźników bonitacyjnych gleb w dawnym województwie wrocławskim. Nie ma tutaj gleb klas I i II- grunty bardzo dobre nie występują. Niewiele jest też gruntów dobrych – III klasy. Na terenie gminy przeważają grunty średnie i słabe- IV i V-VI klasa. Surowce naturalne występujące w gminie Krośnice to gaz ziemny, którego złożę znajduje się w Wierchowicach na głębokości od 1326,5 m do 1452 m p.p.m. Jest to największy w Polsce podziemny magazyn gazu. Innymi surowcami naturalnymi występującymi na terenie gminy są iły oraz piaski i żwiry.

Najważniejsze szlaki komunikacyjne przebiegające przez gminę Krośnice to droga wojewódzka nr 446 Milicz-Krośnice-Twardogóra-Syców, a także droga wojewódzka nr 440 Trzebnica- Wrocław, z 2,5 kilometrowym odcinkiem przebiegającym przez gminę Krośnice przy granicy z gminą Milicz. Przez teren gminy w kierunku północ-południe przebiega lokalna linia kolejowa, jednotorowa, zelektryfikowana Oleśnica-Grabowno Wielkie-Milicz-Krotoszyn, z przystankami w Bukowicach, Krośnicach, Wierchowicach.

Ludność gminy Krośnice skupiona jest w 22 sołectwach.

1.2. Powierzchnia

Gmina Krośnice zajmuje powierzchnię 17873 ha. Tereny użytkowane rolniczo zajmują 8654 ha (ok. 48% powierzchni gminy), w tym gruntów ornych jest 5695 ha, użytków zielonych 2413 ha. Tereny lasów to 6805 ha (ok. 38% powierzchni gminy), tereny wód otwartych (stawów) zajmują 1085 ha (ok. 6% powierzchni gminy), a nieużytków i innych terenów jest 1099 ha. Park krajobrazowy zajmuje 8294,2 ha powierzchni gminy Krośnice (ok. 46% powierzchni gminy).

Jak widać z powyższego zestawienia, w gminie Krośnice tereny są podzielone na typowo rolnicze, pod uprawy, a także na tereny leśne, pokrywające się z parkiem krajobrazowym. To ukazuje nam obraz Krośnic jako obszaru o wielkiej różnorodności przyrodniczej i czystości ekologicznej. Brak terenów przemysłowych, prawie połowa gminy objęta terenami leśnymi i wodnymi powodują, że jest to miejsce wymarzone dla osób szukających odpoczynku na łonie natury, z dala od zgiełku miasta.

1.3. Ludność i demografia

Ludność gminy Krośnice skupiona jest w 27 wsiach. W roku 2006 gminę zamieszkiwało 8069 osób. Największe miejscowości na terenie gminy to Krośnice (1767 mieszkańców), Bukowice (1612 mieszkańców) oraz Wierzchowice (738 mieszkańców). Tabele poniżej ukazują strukturę demograficzną gminy Krośnice.

Tabela – Przyrost naturalny i migracje.

	2004	2005	2006
Liczba mieszkańców gminy	8028	8043	8069
Przyrost naturalny w liczbach bezwzględnych	-15	11	18
Urodzenia	23	72	102
Zgony	38	61	84
Saldo migracji w liczbach bezwzględnych	57	0	62
Napływ	40	80	127
Odływ	97	80	65

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z Urzędu Gminy w Krośnicach

Analizując powyższą tabelę, można zauważyć, że w porównaniu z rokiem 2004 liczba ludności wzrosła w 2005. Przyrost naturalny był ujemny w roku 2004.. Jednak rok 2005 przyniósł już zmianę. Przyrost naturalny był dodatni i zwiększyła się znacznie liczba mieszkańców. Spoglądając na migracje ludności, zauważamy, że większa ilość napływa do gminy niż ją opuszcza, zwłaszcza w ostatnim roku. To rokuje w przyszłości jej rozwojem. Widoczne osadnictwo ludzi, którzy pragną zamieszkać wśród wszechobecnej przyrody, jest dowodem na to, że tereny gminy są bardzo atrakcyjnym miejscem do zamieszkania.

2. Sfera ekologiczno - przestrzenna.

2.1. Naturalne walory turystyczne.

2.1.1. Park krajobrazowy i lasy

Gmina Krośnice leży na terenie Parku Krajobrazowego Doliny Baryczy. Całkowita powierzchnia parku wynosi 87040 ha, a 8294,4 ha leży na obszarze gminy Krośnice. Jest to obszar bardzo zróżnicowany zarówno pod względem roślinności jak i zwierzyzny zamieszkującej tereny parku. Naturalne warunki pozwoliły na bytowanie wielu gatunkom ptaków, między innymi czapli purpurowej, orłom bielikom, bocianom czarnym. W lasach występują dzięcioły. Na terenie rezerwatu znajduje się też największe w Europie Środkowej skupienie lęgowe gęsi. Lasy występujące na terenie parku to lasy sosnowe, bukowe i mieszane. Występują w nich różnorodne gatunki roślin i grzybów chronionych. Obfita jest ilość pospolitego bluszczu i paproci. Teren parku to również stawy, w których najpopularniejszą hodowlaną rybą jest karp. Brzegi stawów porośnięte są bujną roślinnością, szuwarami, wśród których schronienie znajdują liczne zwierzęta. Naturalne środowisko, nie zanieczyszczony ekosystem powoduje, że tereny parku i przez to również gminy Krośnice, na której terenach park się również znajduje, są miejscami wyjątkowymi, przyciągającymi każdego, kto tęskni za bliskością natury. Naturalne walory, niezależne od człowieka, powinny tym bardziej być przez ludzi szanowane, a ich wykorzystanie nie powinno burzyć równowagi ekologicznej.

Na terenie gminy Krośnice lasy zajmują powierzchnię 6805 ha, czyli około 38% powierzchni gminy. Jedynie 1,5% lasów znajduje się pod kontrolą osób prawnych i fizycznych. Lasami w 98,5% zarządza Państwo poprzez poszczególne nadleśnictwa i leśnictwa. Są to lasy bukowe, sosnowe i mieszane. Występuje w nich zwierzyzna taka jak sarny, jelenie, dziki, a także mniejsze gatunki ssaków, ptaków i owadów. Roślinność przeważająca to głównie paprocie, bluszcz. W lasach występują różnorodne gatunki grzybów. Przyciąga to grzybiarzy i miłośników leśnych spacerów. W lasach nie ma jednak parkingów leśnych, które umożliwiłyby osobom przyjezdnym chwilę odpoczynku, a także pozostawienie samochodu przed dalszą wędrówką po lesie.

2.1.2. Pomniki przyrody

Na terenie gminy Krośnice, w lasach, na rozstajach, w parkach i zagajnikach, możemy spotkać unikatowe, wiekowe drzewa, uznane za pomniki przyrody. Sklasyfikowanych jest 28 pomników przyrody, w skład których wchodzi ponad czterdzieści dębów i jedna sosna. Obwody pierścienicy niektórych dochodzą nawet do 700 cm. Są to okazy, które warto zobaczyć. Jest to ciekawostka nie tylko dla tych, którzy są specjalistami z zakresu botaniki, lecz przede wszystkim dla tych, którzy są jej miłośnikami.

2.1.3. Stawy

Jak już wcześniej wspomniano, ważnym elementem przyrodniczym obszaru gminy Krośnice są stawy. Zajmują one 1006 ha czyli około 6% powierzchni gminy. Gmina leży w obszarze intensywnej gospodarki rybackiej. Większość stawów hodowlanych należy do Agencji Własności Skarbu Państwa i wchodzi w skład Zakładu Produkcji Rybackiej Krośnice-Wierzchowice, Brzostowo, Krośnice. Głównym kierunkiem produkcji jest produkcja karpia. Oprócz karpia występuje również w obsadach mieszanych lin, amur, tołpyga, sum, sandacz, szczupak i inne gatunki ryb, które poprzez doprowadzalniki przenikają do stawów hodowlanych. Oprócz stawów we władaniu Gospodarstwa Rybackiego Krośnice istnieją również stawy prywatne, a gospodarstwa rybackie mają tendencję do rozdrabniania się. Jest to zjawisko niekorzystne ze względu na trudności w koordynacji działań ekologicznych na tym terenie [Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośnice]

Na obszarze gminy Krośnice nie ma naturalnych szlaków pieszych. Są lasy, parki i miejsca spacerowe nad stawami, które umożliwiają zainteresowanym osobom spędzać czas na łonie przyrody.

2.2. Czystość środowiska.

Gmina Krośnice jest gminą typowo rolniczą. Nie ma tu przemysłu, który w znaczący sposób wpływałby na zanieczyszczenie środowiska. Położenie gminy na terenie parku krajobrazowego powoduje brak możliwości lokalizacji jakiegokolwiek przemysłu. Co prawda na terenie gminy istnieją przedsiębiorstwa, które zajmują się przetwórstwem spożywczym, obróbką drewna, transportem, jednakże ich działalność nie jest uciążliwa dla środowiska. Fakt występowania na terenie gminy, w parku krajobrazowym, lasach i stawach tak dużej ilości zwierząt i roślinności jest wynikiem braku wpływu gospodarki na środowisko naturalne.

Nie ma również uciążliwości związanej z emisją hałasu do środowiska. Szlaki komunikacyjne, przebiegające przez gminę to drogi wojewódzkie, które nie mają dużego natężenia ruchu. Firmy i przedsiębiorstwa również nie powodują emisji hałasu. Gmina Krośnice jest miejscem cichym, w którym znaczącą rolę odgrywa przyroda.

Walory turystyczne i krajobrazowe w gminie Krośnice są bardzo duże. Dlatego w Gminie prowadzona jest edukacja ekologiczna:

- w ramach realizacji edukacyjnych ścieżek ekologicznych w szkołach
- w ramach działalności Ośrodka Edukacji Ekologicznej przy Centrum Kultury w Krośnicach.

Przedsiębiorstwa nie działają destrukcyjnie na naturalne środowisko w gminie. Największa ilość odpadów to odpady spożywcze, powiązane z gospodarką rolną, przetwórstwem owocowo-warzywnym, które są odprowadzane na składowisko w Wierzchowicach. Składowisko to jednak znajduje się na terenie parku krajobrazowego i pomimo że posiada naturalne uszczelnienie, ogrodzenie, drenaż, odgazowanie, spychacz, monitoring i pas zieleni, to istnieją obawy, że jego eksploatacja może być niebezpieczna. Istotną sprawą jest to, że nie spełnia ono dokładnych wymogów zawartych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk z 24 marca 2003 roku (Dz.U.61 poz.549). Wynika z tego, że najwyraźniej to składowisko nie spełnia wszystkich norm pozwalających mu na istnienie i może pojawić się problem z ewentualną szkodliwością dla parku krajobrazowego i całego ekosystemu przyrodniczego. Planowane jest jego zamknięcie i sprzedaż odpadów podmiotowi zewnętrznemu (składowanie na wysypisku poza gminą).

2.3. Infrastruktura techniczna.

2.3.1. Sieć wodociągowa.

Wszystkie miejscowości na terenie gminy Krośnice są zasilane z wodociągów gminnych. System zaopatrzenia w wodę powstawał sukcesywnie w latach '70, '80 i '90. Łączna długość sieci wodociągowej wynosi 103,8 km, łączna długość przyłączy 28km (1764 przyłącza). Wszystkie miejscowości są zwodociągowane; stopień zwodociągowania całej gminy wynosi zatem 100%. W większości sieć wykonana jest z PCV i PE, tylko ok. 7% (odcinki sieci w Bukowicach i Krośnicach) wykonano z azbestocementu. Ogólna wydajność sieci wynosi 3550 m³/d. Woda czerpana jest z 7 ujęć wód podziemnych i uzdatnia w 4 stacjach uzdatniania wody (wraz z terenowymi zbiornikami wody uzdatnionej o pojemności 50-150 m³) zlokalizowanych w następujących miejscowościach:

- Bukowice – dobową wydajność stacji – 700 m³/d.
- Grabownica – dobową wydajność stacji 1200 m³/d.
- Kuźnica Czeszycka – dobową wydajność stacji 1200 m³/d.
- Łazy – dobową wydajność stacji 400 m³/d.

Na terenie gminy istnieją również studnie nie eksploatowane. Wszystkie miejscowości na terenie gminy zasilane są z wodociągów gminnych. Zasoby wód wystarczają na pokrycie potrzeb gminy.

2.3.2. Sieć kanalizacyjna.

Ścieki odprowadzane są poprzez jeden system kanalizacyjny do nowo wybudowanej i spełniającej normy UE mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków. Przepustowość eksploatacyjna oczyszczalni wynosi $Q = 350 \text{ m}^3/\text{d}$, pozwolenie wodnoprawne dla oczyszczalni ważne jest do końca 2010 roku. Oczyszczalnia jest obecnie wykorzystana w 30%. Sieć kanalizacyjna obejmuje tylko teren miejscowości Krośnice, na pozostałym terenie gminy ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych i wywożone do oczyszczalni ścieków.

Władze gminy Krośnice podjęły decyzję w sprawie opracowania dokumentacji projektowej dotyczącej systemu kanalizacyjnego, w którego zasięgu znalazłby się możliwie największy obszar gminy. W związku z powyższym, w 2004r. gmina przygotowała pełną dokumentację projektową, wraz z pozwoleniem na budowę dla inwestycji pn. **Budowa systemu kanalizacji w gminie Krośnice.**

92

Terytorium gminy podzielone zostało na 5 obszarów, w ramach których przewiduje się funkcjonowanie autonomicznych systemów kanalizacyjnych zbierających ścieki z wybranych miejscowości i odprowadzających je do lokalnych oczyszczalni ścieków.

Ze względów technicznych i finansowych, inwestycja została podzielona na kilka etapów, w ramach których wydzielono zadania.

Do 2006r. na terenie gminy jedynie część miejscowości Krośnice była wyposażona w starą (poniemiecka) kanalizację ogólnospławną. Ogólna długość sieci wynosiła ok. 3,2 km.

Pozostałe miejscowości w gminie nie miały systemowych rozwiązań gospodarki ściekowej, ścieki gromadzone były w zbiornikach bezodpływowych i wywożone transportem asenizacyjnym do oczyszczalni w Krośnicach lub innych miejscowościach w sąsiednich gminach.

Jak wspomniano we wcześniejszych rozdziałach, w latach 2006-2008 przeprowadzana jest rozbudowa systemu.

W I etapie do istniejącej oczyszczalni w Krośnicach podłączone zostaną dwie miejscowości tj. Krośnice (*zad. 1*) i Wierzchowice (*zad.2*).

W II etapie planuje się budowę nowej oczyszczalni w Bukowicach (*zad. 1*) oraz budowę sieci kanalizacyjnej w Bukowicach (*zad. 1 i 2*).

W ramach etapu III przeprowadzana jest modernizacja oczyszczalni w Krośnicach (*zadanie 1*) oraz budowana sieć kanalizacyjna w miejscowościach:

- Dabrowa (*zadanie 2*)
- Czarnogoździce (*zadanie 3*)
- Swiebodów i Dziewietlin (*zadanie4*)
- Police i Emiliówka (*zadanie5*)
- Wąbnice (*zadanie6*)

Do kwietnia 2008 wybudowany zostanie system kanalizacji dla 9 miejscowości gminy wraz z nową oczyszczalnią ścieków w Bukowicach i rozbudową oczyszczalni w Krośnicach.

Długość planowanej do budowy sieci kanalizacyjnej wynosi 81km. Inwestycja obejmie swoim zasięgiem ok. 4850 mieszkańców, co stanowi 65% wszystkich mieszkańców Gminy Krośnice.

Etapy I-III (większość obszaru 1 i 4) są realizowane w latach 2006-2008 przy współudziale środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w ramach

działania 1.2 *Infrastruktura ochrony środowiska* Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

2.3.3. Zaopatrzenie w energię cieplną.

Na terenie gminy nie występują scentralizowane systemy ogrzewania. Poszczególne budynki użyteczności publicznej lub mieszkalnictwa zbiorowego ogrzewane są lokalnymi kotłowniami lub za pomocą pieców. Budynki indywidualne ogrzewane są piecami głównie na węgiel i koks.

2.3.4. Gospodarka odpadami.

Gmina Krośnice posiada jedno wysypisko śmieci o pojemności 80 tys. m³, które od roku nie funkcjonuje i zostanie zamknięte. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem dokumentacji zamknięcia i wkomponowania w przestrzeń tego składowiska. Gmina Krośnice znajduje się na terenie Parku Krajobrazowego i obszaru Natura 2000, w związku z czym nie planuje się budowy własnego składowiska. Obecnie podmiot, który zajmuje się zbiorcją odpadów na terenie gminy wywozi odpady na składowisko poza teren gminy, na składowisko, które spełnia unijne normy. Od roku prowadzona jest w gminie zbiórka selektywna tworzyw sztucznych. Brak jest zorganizowanych wylewisk odpadów płynnych.

2.3.5. Sieć elektryczna.

Energia elektryczna na terenie gminy dostarczana jest z punktów zasilania z Milicza i Twardogóry. Na terenie gminy znajdują się podstawowe sieci i urządzenia elektryczne. Cała gmina jest zelektryfikowana, energia rozprowadzona jest do poszczególnych odbiorców liniami napowietrznymi lub kablowymi niskich napięć. Każda z miejscowości zaopatrzona jest w jedną lub więcej stacji transformatorowych.

Przez teren gminy przebiega linia napowietrzna 110kV Pasikurowice-Odolanów.

2.3.6. Zaopatrzenie w gaz.

Sieć zaopatrzenia w gaz jest obecnie rozbudowywana. Do gazociągu podłączone są Krośnice i Wierzchowice, na terenach, które nie są zgazyfikowane rozwinięta jest dystrybucja gazu płynnego.

2.3.7. Drogi.

Gmina Krośnice leży na uboczu większych szlaków komunikacyjnych, styka się jednak z drogą krajową 440. Inne drogi to wojewódzka nr 446, jednak wymaga ona przebudowy i remontu. Drogi powiatowe i gminne to drogi w większości o niskich parametrach. Łączna długość dróg wojewódzkiej i powiatowych obsługujących gminę przekracza 100km.

Gmina posiada również połączenia PKP i PKS z ważniejszymi miejscowościami na terenie powiatu oraz z Wrocławiem.

2.4. Własność nieruchomości.

Mieszkania w gminie Krośnice należą w ogromnej większości do osób fizycznych. Według Spisu Powszechnego na ogólną liczbę mieszkań 2292 do osób fizycznych należało 2069 mieszkań. Obecnie gmina dysponuje 7 budynkami. Przeciętna wielkość mieszkania wynosi 45 m².

Większość mieszkań będących własnością gminy znajduje się w budynkach zbudowanych w latach 1918-1944.

Gmina posiada korzystnie zlokalizowane tereny pod inwestycje. Są to dwie działki o łącznej powierzchni ok. 25 ha położone wzdłuż drogi wojewódzkiej. W pobliżu przebiega linia kolejowa, sieć wodociągowa i energetyczna.

Gmina posiada również działki budowlane w następujących miejscowościach:

Brzostowo	dz. nr 139/3	pow. 0,14344 ha
Bukowice	dz. nr 117/2	pow. 1,0100 ha
Dąbrowa	dz. nr 42/4	pow. 0,1400 ha
	dz. nr 42/5	pow. 0,2600 ha
Dziewiętlin	dz. nr 42/8	pow. 0,3000 ha
	dz. nr 42/3	pow. 0,2700 ha
	dz. nr 42/4	pow. 0,5700 ha
	dz. nr 42/14	pow. 0,4844 ha
	dz. nr 42/12	pow. 0,2211 ha
	dz. nr 43/1	pow. 0,6400 ha
	dz. nr 45/9	pow. 0,1129 ha
	dz. nr 47/2	pow. 0,3000 ha
Czeszyce	dz. nr 85/1	pow. 0,2500 ha
	dz. nr 79/1	pow. 0,1500 ha
	dz. nr 89	pow. 0,9600 ha
Krośnice	dz. nr 506/8	pow. 2,3117 ha
	dz. nr 506/21	pow. 0,4534 ha
	dz. nr 506/82	pow. 1,7653 ha
	dz. nr 506/13	pow. 1,4726 ha
Lędzina	dz. nr 75/2	pow. 0,1400 ha
	dz. nr 131	pow. 0,2600 ha
Łazy	dz. nr 85	pow. 0,34 ha

	dz. nr 104/1	pow. 0,1308 ha
	dz. nr 104/2	pow. 0,1300 ha
	dz. nr 121/3	pow. 0,2800 ha
Suliradzice	dz. nr 88	pow. 0,16 ha
Stara Huta	dz. nr 266/3	pow. 0,3138 ha
	dz. nr 324/5	pow. 0,1020 ha
	dz. nr 324/6	pow. 0,1060 ha
	dz. nr 324/7	pow. 0,1095 ha
	dz. nr 196	pow. 0,08 ha
	dz. nr 144	pow. 0,42 ha
Wierzchowice	dz. nr 167/2	pow. 0,2354 ha

Ogółem w Gminie Krośnie jest działek budowlanych o pow. 14,6223 ha. Wszystkie działki znajdują się przy drogach utwardzonych, posiadają instalację wodną oraz energię elektryczną.

2.5. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego.

Wśród dóbr kultury znajdujących się na terenie gminy Krośnice szczególną uwagę zwraca kilka obiektów. Są to:

- Kościół Parafialny Św. Jana Chrzciciela w Kuźnicy Czeszyckiej (1789-1790), wyremontowano wieżę kościoła, wymieniono instalację elektryczną, przeprowadzono konserwację ołtarza i obrazów. Elewacja i dach są również po remoncie, stan dobry.
- Park w Pierstnicy (ok. 1900r.)
- Kościół ewangelicki Narodzenia NMP w Wierzchowicach (1770-1773r.), stan bardzo dobry, po remoncie, planowane jest wykonanie podświetlenia.
- Zespół pałacowo-parkowy w Krośnicach – zameczek z 1785 roku, przebudowany w połowie XIX wieku. Obecnie mieści się w nim Urząd Gminy. Stan bardzo dobry,
- Układ urbanistyczny wsi Wierzchowice
- Kompleks budynków Szpitala Neuropsychiatrycznego w Krośnicach – użytkowany, choć wymaga remontów. Obecnie prowadzone są prace konserwacyjne (malowanie, wymiana wykładzin, płytek), ale budynek wymaga większych nakładów. Konieczna jest wymiana instalacji sanitarnej i elektrycznej, remont dachu i elewacji budynku.
- Kościół filialny p.w. Chrystusa Dobrego Pasterza w Brzostowie – wybudowany na początku XX w., w stylu nawiązującym do form barokowych. W latach '90 XX wieku wykonano remont obiektu, stan dobry.
- Kościół Parafialny pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Bukowicach

Ponadto na terenie gminy istnieje szereg innych dóbr kultury, choć nie mają one statusu zabytków. Wśród nich należy wymienić 128 budynków i domów mieszkalnych oraz budynków gospodarczych. Niektóre wybudowane zostały jeszcze w 2 połowie XIX wieku. Ze względu na wiek budynków wiele z nich wymaga remontów.

Generalnie stan obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie Krośnice jest zadowalający. Ponieważ prowadzone są prace remontowe i konserwatorskie, należy oczekiwać, że ich stan będzie się polepszał.

2.6. Identyfikacja problemów.

Występujące w sferze ekologiczno-przestrzennej obszary problemowe to, po pierwsze, mało wykorzystywane naturalne walory turystyczno – krajobrazowe. Stawy, lasy to miejsca, które powinny, z racji swojej atrakcyjności, stanowić mocną stronę gminy. Nie ma jednak odpowiednich działań zmierzających do przyciągnięcia tutaj turystów, nowych mieszkańców czy inwestorów zainteresowanych tym obszarem.

W sferze infrastrukturalnej największym problemem jest nieuregulowana gospodarka ściekami. Tylko niewielki teren gminy jest skanalizowany, a sieć kanalizacyjna jest stara i wymaga wymiany. Zbiorniki bezodpływowe, w których gromadzone są ścieki, są często nieszczelne. Konieczna będzie również rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w celu dostosowania jej do odbioru prognozowanych ilości ścieków ze wszystkich miejscowości w gminie Krośnice.

Składowisko odpadów ze względu na fakt, iż nie spełnia wymogów opracowanych przez Ministra Środowiska, będzie wymagało modernizacji lub rozbudowy, co niesie ze sobą duże koszty inwestycyjne. Niekorzystna lokalizacja składowiska na terenie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych i obszarów chronionych może być przyczyną problemów ekologicznych. Ponieważ składowisko posiada tylko uszczelnienie naturalne, a grunty, na których się znajduje, cechują się znaczną przepuszczalnością, możliwa jest migracja zanieczyszczeń.

3. Sfera gospodarcza

3.1. Struktura gospodarki lokalnej.

Na terenie gminy Krośnice liczba podmiotów gospodarczych wygląda następująco:

- W 2004 roku było 544 podmiotów gospodarczych,
- W 2005 roku było 521 podmiotów gospodarczych,
- W 2006 roku było 563 podmiotów gospodarczych.

[Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Krośnicach]

Najwięcej jest podmiotów związanych z handlem i naprawami, czyli z najbardziej usługową sekcją gospodarczą.

W gminie Krośnice do najważniejszych gałęzi gospodarczych należy zaliczyć przemysł drzewny, obróbkę i sprzedaż, przetwórstwo owocowe oraz handel.

Największymi firmami działającymi na terenie gminy są firma B&D Sp. z o.o., zajmująca się wytwarzaniem wyrobów z drewna i ich sprzedażą oraz Piekarnia „Familijna” w Kuźnicy Czeszyckiej wytwarzająca pieczywo, zajmująca się jego sprzedażą i dystrybucją. Pozostałe firmy zatrudniają od kilku do kilkunastu pracowników. Są to firmy stolarskie, piekarnia, tartak, firma transportowa a także małe firmy rodzinne i pojedynczych osób. Jednakże nie każda firma działa tylko w jednej sekcji. Poszczególne firmy są zarejestrowane pod różną formą działalności, co daje im szerszą swobodę.

Na terenie gminy Krośnice działają trzy stowarzyszenia. Jest to Ludowe Zespoły Sportowe „Płomień” w Krośnicach i Stowarzyszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Bukowicach, które zajmują się działalnością sportową. Kolejną organizacją pozarządową jest Stowarzyszenie Ziemi Krośnickiej „Branda”, zrzeszające 36 członków i zajmujące się aktywizacją obszarów wiejskich. W gminie jest też 6 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej zajmujących się ochroną przeciwpożarową: w Wierzchowicach (25 członków), w Łazach (15 członków), w Brzostowie (12 członków), w Bukowicach (26 członków), w Grabownicy (25 członków) i w Kuźnicy Czeszyckiej (31 członków).

3.2. Rolnictwo

Tabela: Struktura gospodarstw rolnych

Liczba indywidualnych gospodarstw rolnych	2004	2005	2006
Do 5 ha powierzchni	629	625	620
Powierzchnia 5-10 ha	179	183	187
Powierzchnia 10-50 ha	177	164	157
Powierzchnia pow.50 ha	16	16	17
Razem	1001	988	981

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z Urzędu Gminy w Krośnicach.

Jak wynika z powyższej tabeli, najwięcej gospodarstw rolnych to gospodarstwa małe o powierzchni do 5 ha. Stanowią one około 63% wszystkich gospodarstw rolnych. Ilość gospodarstw rolnych w przedziałach 5-10 ha i 10-50 ha jest bardzo do siebie zbliżona i w sumie daje około 35% wszystkich gospodarstw rolnych. Pozostałe niecałe 2% gospodarstw to gospodarstwa duże o powierzchni powyżej 50 ha. Jednocześnie istotnym jest tutaj zaznaczenie, że podane procentowo dane dotyczą ilości gospodarstw a nie przeliczenia na wielkość w ha.

Tabela – Struktura powierzchni ze względu na klasę gruntów

Struktura gruntów ornych w gminie	Powierzchnia w hektarach
Grunty bardzo dobre – klasa I i II	Nie występują
Grunty dobre – klasa III	545,49ha
Grunty średnie – klasa IV	1441,36 ha
Grunty słabe – klasa V i VI	3708,65 ha

Struktura użytków zielonych w gminie	Powierzchnia w hektarach
Grunty bardzo dobre – klasa I i II	Nie występują
Grunty dobre – klasa III	75,85 ha
Grunty średnie – klasa IV	1397,79 ha
Grunty słabe – klasa V i VI	939 ha

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Krośnicach

Jak wynika z powyższej tabeli, grunty w gminie Krośnice zaczynają się dopiero od klasy III. Najwięcej jest jednak słabych gleb klas V i VI, które nie nadają się do użytkowania rolnego. W sumie, na podstawie danych w tabeli wynika, że gruntów klasy III i IV jest około 1986 ha.

Ze względu na własność gruntu, strukturę powierzchni możemy podzielić następująco:

- własnością osób fizycznych jest 616,68 ha gruntów III klasy, 2700 ha gruntów klasy IV i 4317,42 ha gruntów klas V – VI,
- własnością osób prawnych jest 409,46 ha gruntów klasy III, 1005,1 ha gruntów klasy IV i 1235,99 ha gruntów klas V – VI,
- gmina wydzierżawiła osobom fizycznym 0,98 ha gruntów klasy III, 23,57 ha gruntów klasy IV i 30,92 ha gruntów klas V – VI.

Podobnie jak w tabeli, również w tym zestawieniu pojawia się dominująca ilość gruntów słabych, zarówno w posiadaniu osób fizycznych jak i osób prawnych oraz wydzierżawionych przez gminę osobom fizycznym.

Tabela - Dynamika obrotu ziemią w okresie 2004- 2006

Dynamika obrotu ziemią, ogólna powierzchnia gruntów sprzedanych przez gminę nabywcom z gminy i poza gminy w latach 2004-2006

Rok	Powierzchnia działek	Liczba działek
2004	3,31 ha	7 działek budowlanych w tym: nabywcom z gminy 6 nabywcom z poza gminy 1
2005	1,3275 ha	4 działki budowlane w tym: nabywcom z gminy 1 nabywcom z poza gminy 3
2006	2,3322 ha	6 działek budowlanych w tym: - nabywcom z gminy 2 - nabywcom z poza gminy 4

Ogólna powierzchnia gruntów sprzedanych przez skarb państwa w latach 2004-2006

Rok	2004	2005	2006
Powierzchnia gruntów	129 ha	81 ha	2 ha

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Krośnicach

Jak wynika z danych przedstawionych w tabelach, gmina w latach 2004-2006 sprzedała bardzo mało gruntów. Jest to wynikiem również tego, że na terenie gminy większość gruntów należy do właścicieli prywatnych. Zauważyć należy również, że gmina sprzedała więcej gruntów osobom z gminy niż spoza niej. Trochę inaczej wygląda kwestia sprzedaży gruntów przez Skarb Państwa. W roku 2004 najwięcej gruntów zostało sprzedanych. W następnych latach sprzedaż Skarb Państwa bardzo malała.

Grunty sprzedane przez gminę w roku 2004 obejmują 3,31 ha. W roku 2005 sprzedaż spadła i sprzedano ok. 1,33 ha. W roku 2006 z gminy zakupiono ok., 2,33 ha.

Według Spisu Powszechnego w 2002 roku, możliwe było uzyskanie następujących danych dotyczących rolnictwa. Przedstawiają one strukturę gospodarstw rolnych, rodzaj zasiewów i ich powierzchnię.

Tabela: Struktura gospodarstw rolnych

Liczba gospodarstw	1084
Gospodarstwa prowadzące działalność rolniczą	582
Gospodarstwa o działalności wyłącznie pozarolniczej	70
Gospodarstwa o działalności rolniczej i pozarolniczej	130
Gospodarstwa nie prowadzące działalności rolniczej i pozarolniczej	302

Gospodarstwa rolne prowadzące działalność pozarolniczą	200
W tym działające w 1 sekcji	184
Działające w 2 sekcjach	16
Handel	42
Przetwórstwo przemysłowe	35
Budownictwo	8
Transport i magazynowanie	13
Agroturystyka, wynajem pokoi i innych	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Spisu Powszechnego z 2002 roku

Jak widać w powyższej tabeli, najwięcej, bo ponad połowa, gospodarstw prowadzi działalność rolniczą. Również gospodarstwa prowadzące zarówno działalność rolniczą jak i pozarolniczą można sklasyfikować w tej grupie. Gospodarstwa zajmujące się działalnością

pozarolniczą prowadzą ją w sekcjach, które zostały opisane jako dominujące wśród przedsiębiorców gminy Krośnice.

Tabela: Powierzchnia zasiewów głównych ziemiopłodów

Ogółem	3198 ha
Zboża ogółem	2845 ha
W tym: pszenica	435 ha
Żyto	216 ha
Jęczmień	96 ha
Owies	274 ha
Pszenżyto	633 ha
Mieszanki zbożowe	871 ha
Ziemniaki	226 ha

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Spisu Powszechnego z 2002 roku

Tabela: Gospodarstwa rolne ze względu na rodzaj upraw

Gospodarstwa uprawiające:	Wielkość upraw w %
Zboża	48,4
Ziemniaki	44,7
Warzywa	5,7
Pastewne	4,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Spisu Powszechnego z 2002 roku

Powyższa tabela ukazuje, że podstawowymi rodzajami upraw w gminie Krośnice są zboża i ziemniaki, które w sumie stanowią około 90% wszystkich upraw.

Tabela – Powierzchnia upraw drzew owocowych

Rodzaj uprawy	Ilość w ha	Ilość w %
Ogółem	153,3	100
Jabłonie	107,8	70,3
Grusze	0,4	0,3
Śliwy	2,2	1,5
Wiśnie	35,6	23,3
Czereśnie	4,2	2,7
Pozostałe	3	1,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Spisu Powszechnego z 2002 roku

3.3. Leśnictwo

Jak już wcześniej zostało wspomniane, na terenie gminy Krośnice lasy zajmują powierzchnię 6805 ha, czyli około 38% powierzchni gminy. Lasami w 98,5% zarządza Państwo poprzez poszczególne nadleśnictwa i leśnictwa. Jedynie 1,5% lasów znajduje się w rękach osób fizycznych i prawnych.

Są to lasy bukowe, sosnowe i mieszane. Występują w nich sarny, jelenie, dziki, a także mniejsze gatunki ssaków, ptaków i owadów. Roślinność przeważająca to głównie paprocie, bluszcz. W lasach występują różnorodne gatunki grzybów.

Infrastruktura leśna jest jednak bardzo uboga. Brakuje parkingów leśnych, miejsc do odpoczynku. Jednak samo piękno tych lasów jest wartością samą w sobie, przyciągają one zainteresowane osoby chcące poprzebywać na łonie natury i odpocząć od zgiełku miasta.

3.4. Handel i gastronomia

Na obszarze gminy Krośnice znajduje się 59 sklepów. Są to przeważnie sklepy spożywczo – przemysłowe, nastawione na sprzedaż artykułów spożywczych, rolnych. Są również piekarnie, zakłady obróbki drewna, w których równocześnie prowadzona jest sprzedaż. Dominuje handel obwoźny odzieżą, żywnością, płodami rolnymi i artykułami przemysłowymi.

Na terenie gminy Krośnice nie ma targowiska.

Na terenie gminy znajduje się jedna stacja benzynowa.

W Krośnicach ma swój oddział Bank Spółdzielczy w Miliczu. Obsługuje on klientów indywidualnych, przedsiębiorców, rolników, udziela kredytów. Obok oddziału banku dostępny jest również bankomat.

Na terenie gminy jest sześć lokali gastronomicznych. Są to bary i restauracje.

3.5. Turystyka

Na terenie gminy Krośnice są dwa obiekty (oprócz obiektów agroturystycznych), które śmiało mogą służyć jako baza noclegowa dla turystów, myśliwych, grzybiarzy. Pierwszy z nich to dom myśliwski w Kubryku. Oferuje on wysoki standard kwaterunku, połączony z rekreacją i salą konferencyjną. Drugi to hotel i restauracja w Wierzchowicach, również oferujący miejsca noclegowe.

Są również 2 gospodarstwa agroturystyczne. Jedno w Wierzchowicach, drugie w Kuźnicy Czeszyckiej. Oferują miejsca noclegowe po przystępnych cenach.

W gminie Krośnice istnieją więc w sumie cztery obiekty z bazą noclegową, co, jak na tak niewielką gminę, jest zjawiskiem bardzo pozytywnym. Świadczy to o tym, że właściciele tych obiektów zdają sobie sprawę z atrakcyjnego położenia gminy w sąsiedztwie lasów, parku krajobrazowego i stawów i robią duży krok do przodu, aby przyciągnąć tam turystów. Jest to bardzo dobra sytuacja wyjściowa dla gminy, która ma już załączki infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej. To dobrze rokuje na przyszłość, ponieważ przyroda obszaru Doliny Baryczy będzie przyciągała coraz więcej turystów. Należy jednak dodać, że na terenie gminy nie ma pól namiotowych, kempingów. Jest to bariera dla turystów młodych, którzy preferują tego typu wypoczynek.

Uatrakcyjnieniem spędzanego czasu są na pewno trasy rowerowe, które pozwolą zwiedzić gminę i podziwiać piękno otaczającej przyrody. Te trasy to:

- Trasa nr 1 z Milicza do Karłowa przez Wąbnice, Krośnice, Pierstnicę, Bukowice, Łazy. Cała trasa ma długość 40 km. Przez teren gminy przebiega około 20 km tej trasy.

- Trasa nr 3 z Milicza do Karłowa o długości 28 km przez Wierzchowice i Grabownicę

- Trasa nr 6 z Milicza do Milicza o długości 41 kilometrów przez Krośnice, Wierzchowice, Świebodów

- Trasa nr 7 z Milicza do Karłowa o długości 52 km przez Grabownicę, Wierzchowice, Czarnogoździce

- Trasa nr 10 z Krośnic przez Kotlarzę, Czeszyce, Kuźnicę Czeszycką, Suliradzice, Grabownicę, Żeleźniki, Police, Dziewiętlin, Wierzchowice, do Krośnic. Ta trasa rowerowa w całości przebiega przez gminę Krośnice. Pozwala to rowerzystom na poznanie uroku gminy i jej najciekawszych miejsc podczas jednej wycieczki rowerowej [Źródło: R. Jaśniewski - Milicz, Cieszków, Krośnice i okolice. Przewodnik]

Obecnie ruch turystyczny na obszarze gminy Krośnice ogranicza się do ruchu leśnego, grzybiarzy i myśliwych. Nie ma organizowanych wycieczek ani pielgrzymek do miejsc

sakralnych. Mało wykorzystywane są naturalne miejsca takie jak lasy i stawy. Ich wykorzystanie można sprowadzić jedynie do celów spacerowych. Możliwe, że jest to wynikiem tego, iż w większości są one własnością Państwa, a nie gminy, która te tereny mogłaby zagospodarować, wykorzystać turystycznie i pozyskać inwestorów, którzy przyciągnęliby turystów.

3.6. Identyfikacja problemów.

Można wymienić kilka obszarów problemowych ze sferą gospodarczą gminy Krośnice. Po pierwsze, położenie gminy na terenie parku krajobrazowego stwarza pewne ograniczenia rozwoju przemysłu. Przemysł ten mógłby w przyszłości negatywnie wpłynąć na stan środowiska naturalnego na obszarze przyrodniczym chronionym prawem. Dlatego też, poszukując inwestorów, należy orientować się na przemysł nieuciążliwy dla środowiska naturalnego. Po drugie gospodarka lokalna jest mało zróżnicowana. Podstawowym obszarem działalności jest obróbka drewna i przetwórstwo owocowe. Jest to, między innymi, wynikiem specyficznego położenia gminy na terenie parku. Po trzecie, brak jest targowiska, na którym miejscowi kupcy mogliby sprzedawać swoje produkty. Powoduje to, że prowadzą oni handel obwoźny na terenie powiatu, natomiast targowisko pozwoliłoby oferować swoje produkty mieszkańcom gminy Krośnice. Po czwarte, słabo rozwinięta jest infrastruktura turystyczna. W gminie mamy do czynienia ze słabo rozwiniętą bazą noclegową i gastronomiczną. Niedostatecznie wyeksponowane są istniejące atrakcje turystyczne. W bardzo małym stopniu wykorzystuje się zasoby, jakie posiada gmina – takie jak stawy i lasy. Szczególnie brakuje skutecznej promocji oraz bodźców stymulujących miejscową ludność do aktywności w zakresie świadczenia usług turystycznych. Brak zaplecza stanowi istotny hamulec dla przyciągnięcia turystów.

4. Sfera społeczna gminy.

4.1. Rynek pracy i bezrobocie.

Bezrobocie, jego wielkość i struktura, jest jednym z najważniejszych czynników warunkujących rozwój gminy. W ciągu ostatnich 3 lat zaznaczył się spadek liczby bezrobotnych; w latach 2004-2006 bezrobotnych odpowiednio było 707 osób, 636 osób, 455 osób. Stopa bezrobocia na koniec 2006 roku w powiecie milickim wynosiła 18,9%. Tabele poniżej ukazują informacje na temat struktury bezrobocia.

Tabela: Bezrobotni zarejestrowani w gminie Krośnice (stan na 31.12.2006).

	Razem	W tym kobiety
Liczba bezrobotnych	456	319
Poprzedni pracujący	372	247
Zwolnienie z przyczyn dotyczących zakładów	14	12
Osoby zarejestrowane nie posiadające prawa do zasiłku	389	292

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP w Miliczu

Jak wynika z powyższych danych, choć bezrobocie w mniej więcej równym stopniu dotyka zarówno mężczyzn i kobiet, w szczególnie trudnej sytuacji znajdują się bezrobotne kobiety, z których 91% nie ma prawa do zasiłku. Wśród mężczyzn 70,8% nie ma prawa do zasiłku. Łącznie 85% bezrobotnych mieszkańców gminy Krośnice jest pozbawionych prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

Istotnym problemem jest również fakt, że znaczna część bezrobotnych dotychczas już pracowała. Stosunkowo mało jest bezrobotnych, którzy jeszcze nie pracowali. Stanowią oni nieco ponad 18% ogółu bezrobotnych.

Tabela: Wykształcenie bezrobotnych w gminie Krośnice.

Absolwenci szkół					
Rok	Wyższych	Policealnych i średnich zawodowych	Liceów Ogólnokształcących	Zasadniczych Zawodowych	Gimnazjum i poniżej
2004	17	103	52	252	283
2005	15	90	48	252	231
2006	16	76	45	152	166

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP w Miliczu

Największą grupę wśród bezrobotnych stanowią osoby z podstawowym i zasadniczym zawodowym wykształceniem – jest to prawie 70% ogółu bezrobotnych. Można zauważyć, że liczba bezrobotnych spada z roku na rok. Przyczyną tego zjawiska może być poprawiająca się koniunktura gospodarcza kraju oraz otwarcie rynków pracy za granicą.

Tabela: Czas pozostawania bez pracy – stan za 01.10.2006 - 31.12.2006

	Ogółem	W tym kobiety
1 miesiąc	27	13
1-3 miesięcy	80	46
3-6 miesięcy	75	45
6-12miesiący	51	31
12-24 miesięcy	66	51
Pow. 24 miesięcy	156	133

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP w Miliczu

Bezrobotni z terenu gminy Krośnice to w większości objęci bezrobociem długotrwałym. Spośród bezrobotnych 48% pozostaje bez pracy dłużej niż rok. Osoby pozostające bez pracy od pół roku i dłużej stanowią łącznie ok. 60% ogółu bezrobotnych. W grupach tych zaznacza się wyraźnie grupa bezrobotnych kobiet; stanowią one niemal 83% osób pozostających bez zatrudnienia dłużej niż rok. Wśród osób bezrobotnych dłużej niż pół roku również kobiety wyraźnie przeważają – 79%.

Tabela: Wiek bezrobotnych – stan na dzień 31.12.2006

Wiek bezrobotnych	Ogółem	W tym kobiety
18-24 lat	115	94
25-34 lat	125	92

35-44 lat	59	44
45-54 lat	118	75
55-59 lat	36	14
60-64 lat	2	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP w Miliczu.

Jak wynika z tabeli grupującej bezrobotnych ze względu na wiek, bezrobocie w Krośnicach szczególnie dotkliwe jest dla osób młodych. Grupa wiekowa 18-24 lat stanowi bardzo liczną grupę bezrobotnych (25%). Jest to szczególnie niebezpieczne dla społeczności lokalnej, ponieważ osoby, które już u początku swojej kariery zetknęły się z bezrobociem, mogą mieć w przyszłości trudność z włączeniem się do aktywnego życia zawodowego. Najliczniejszą grupą wiekową jest 25 –35 lat. Stanowią 27 % ogółu bezrobotnych. Kolejną grupą wiekową, gdzie bezrobocie jest duże, jest przedział 45 –54 lat. Jest to niepokojące zjawisko, gdzie osoby w pełni zdolne do pracy, są bezrobotnymi.

Wśród głównych czynników decydujących o wysokości dochodów i bezrobociu mieszkańców gminy należy wymienić:

- niski poziom wykształcenia społeczeństwa
- wysoki wskaźnik bezrobocia wśród osób z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym
- duży udział osób bez prawa do zasiłku
- wysoki udział młodzieży do 24 roku życia
- mała ilość ofert pracy
- migracja osób z wykształceniem wyższym do dużych ośrodków miejskich

4.2. Oświata i wychowanie.

Na terenie gminy znajdują się 3 szkoły podstawowe, 3 gimnazja i przedszkole.

Zespół Szkół (Szkoła Podstawowa i Gimnazjum) w Bukowicach zatrudnia ogółem 40 nauczycieli. Do szkoły uczęszcza w sumie 439 uczniów, z czego 270 to uczniowie szkoły podstawowej, a 169 to uczniowie Gimnazjum. Liczba uczniów w szkole w ostatnich latach nieznacznie się zmniejszyła. Budynek szkoły jest w trakcie modernizacji, remontu kapitalnego wymaga również świetlica szkolna (przygotowywany jest obecnie projekt). Szkoła posiada stołówkę i salę gimnastyczną, brak jest boiska, ale jest ono w trakcie organizacji. W szkole znajduje się pracownia komputerowa z 10 stanowiskami z dostępem do Internetu. Dzieci dowożone są do szkoły przez prywatnego przewoźnika opłaconego przez gminę.

Zespół Szkół (Szkoła Podstawowa i Gimnazjum) w Kuźnicy Czeszyckiej zatrudnia 20 nauczycieli. Do szkoły uczęszcza 219 uczniów, z czego 151 do Szkoły Podstawowej i 68 do Gimnazjum. Liczba uczniów w szkole utrzymuje się na stałym poziomie. Zespół Szkół zajmuje 2 budynki; nowy w bardzo dobrym stanie technicznym z 1998 roku oraz stary budynek - po remoncie - również w dobrym stanie technicznym. Ponadto szkoła wyposażona jest w salę gimnastyczną, boisko i świetlicę. Świetlica pełni również funkcje stołówki, jednak posiłki przygotowywane są poza szkołą. W pracowni komputerowej znajduje się 10 stanowisk z dostępem do internetu. Uczniowie dowożeni są do szkoły przez prywatnego przewoźnika opłaconego przez gminę.

Zespół Szkół (Szkoła Podstawowa i Gimnazjum) w Krośnicach zatrudnia 39 nauczycieli. Do szkoły uczęszcza w sumie 395 uczniów. Problemem jest stan techniczny budynku. Jest to budynek adaptowany, nie spełniający wymogów technicznych i wymogów SANEPID, w bardzo złym stanie technicznym. W podobnym stanie znajduje się stołówka oraz sala gimnastyczna, które również wymagają remontów. W szkole znajduje się pracownia komputerowa wyposażona w 19 stanowisk z dostępem do internetu. Brak jest natomiast boiska, którego funkcje pełni przyszkolny teren zielony. Uczniowie dowożeni są do szkoły przez PKS oraz prywatnego przewoźnika.

Do przedszkola uczęszcza 50 dzieci i liczba ta w ostatnich latach maleje. Budynek jest w raczej dobrym stanie, choć kierownictwo przedszkola zgłasza potrzebę remontu okien, sanitariatów i dachu. Dzieci korzystają z sali gimnastycznej Zespołu Szkół.

4.3. Ochrona zdrowia.

Na terenie gminy Krośnice znajdują się 3 Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Bukowicach, Krośnicach, których rozlokowanie na terenie gminy jest korzystne. Ponadto funkcjonują 2 prywatne gabinety stomatologiczne: w Bukowicach oraz jako oddzielne zakłady: Wojewódzki Szpital Neuropsychiatrii i Dom Pomocy Społecznej w Krośnicach.

Do wykonywanych praktyk należą:

- lekarz rodzinny – Bukowice, Krośnice,
- stomatologia – Bukowice,

Generalnie praktyki lekarskie odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom mieszkańców gminy. Jedynym problemem jest tu dostęp do stomatologa; ze względu na odległość do ośrodka zdrowia w Krośnicach ok. 1200 osób ma ograniczony dostęp do tych świadczeń. W gminie Krośnice nie ma specjalistycznych praktyk lekarskich. Krośnice położone są stosunkowo blisko Milicza, w którym znajdują się placówki oferujące wyspecjalizowaną pomoc lekarską. Tam mieszkańcy mogą liczyć na badania specjalistyczne.

4.4. Kultura.

Na terenie gminy znajdują się następujące placówki i obiekty kulturalne:

- Gminny Zespół Kultury i Bibliotek (Centrum Kultury) w Krośnicach
- Biblioteki Publiczne w Bukowicach, Wierzchowicach i Kuźnicy Czeszyckiej
- Amfiteatr w Krośnicach
- Świetlice Wiejskie (w ramach GZKiB) w Kotlarce, Łazach Wielkich, Pierstnicy, Wąbnicach, Krośnicach, Starej Hucie, Suliradzicach, Dziewiętlinie, Dąbrowie, Lędzinach, Czeszycach, Świebodowie, Kuźnicy Czeszyckiej, Żeleźnikach, Luboradowie.
- Świetlica środowiskowa w Wierzchowicach

Głównym organizatorem wydarzeń kulturalnych w gminie jest Gminny Zespół Kultury i Bibliotek. Imprezy kulturalne mają prawie wyłącznie charakter lokalny. Wyjątkiem jest tu konkurs poetycki „O ludzką twarz człowieka” o charakterze ogólnopolskim. Poniższa lista zawiera wykaz imprez kulturalnych gminy wraz z ich organizatorami:

- Konkurs poetycki „O ludzką twarz człowieka” – GZKiB, Parafia Rzymskokatolicka w Krośnicach.
- Gminne Święto Plonów – GZKiB, Rada Sołecka
- Święto Sadów – GZKiB, Związek Sadowników
- Dzień Strażaka – GZKiB, OSP
- Gminny Przegląd Małych Form Teatralnych – GZKiB
- Przegląd Piosenki Religijnej – GZKiB, Zespół Szkół w Bukowicach
- Gminny Konkurs Recytatorski - GZKiB, Zespół Szkół w Bukowicach
- Gminne obchody Święta Niepodległości – GZKiB
- Festyn rekreacyjno-sportowy w Kuźnicy Czeszyckiej – GZKiS, LZS
- Dzień Dziecka – GZKiS, Rada Sołecka
- Gminne obchody Dnia Seniora – GZKiS
- Gminny Przegląd Obrzędów (Jasełka) – GZKiS

Wszystkie gromadzą od 150 do 300 uczestników.

Imprezy kulturalne na terenie gminy Krośnice adresowane są głównie do mieszkańców samej gminy, brak jest wydarzeń o szerszym zasięgu, które mogłyby przyciągnąć turystów.

Ponadto przy Domu Kultury w Bukowicach działa chór „Ballada”, a w świetlicy w Pierstnicy Małej zespół dziecięco-młodzieżowy „Pierścienie”.

4.5. Sport i rekreacja.

W gminie Krośnice znajdują się 3 przyszkolne sale sportowe i jedno boisko. Ponadto funkcjonują jeszcze boiska wiejskie. Jedna z sal wymaga jednak poważnego remontu (Krośnice). Zespół Szkół w Krośnicach znajduje się w Centrum Edukacyjno – Turystyczno - Sportowym. Na terenie Centrum w roku 2007 zaczną funkcjonować otwarte obiekty sportowe: boisko do piłki siatkowej, koszykówki, piłki ręcznej, boisko do tenisa, bieżnia. W latach 2007 – 2008 planuje się wybudowanie hali sportowej, modernizację Szkoły Podstawowej, budowę Gimnazjum. W kolejnych latach planuje się wybudowanie basenu przy CETŚ w Krośnicach. Organizatorem imprez sportowych na terenie gminy jest Centrum Kultury w Krośnicach oraz Urząd Gminy Krośnice.

Imprezy sportowe na terenie gminy Krośnice:

- Drużynowy Turniej Tenisa Stołowego w Świebodowie
- Finał Pucharu Polski w Kolarstwie Szosowym w Krośnicach
- Turniej Halowy w Piłce Siatkowej w Krośnicach
- Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wójta w Krośnicach
- Festyn Sportowy w Łazach
- Indywidualny Turniej Tenisa Stołowego w Bukowicach
- Turniej Szachowy w Krośnicach
- Biegi Przełajowe Szkół w Krośnicach
- Festyn – Turniej Piłki Siatkowej na otwartej przestrzeni w Świebodowie

Gmina posiada również tereny rekreacyjne w obrębie wsi :

- Dziewiętlin- 2.30ha terenów zabudowy rekreacyjno-mieszkaniowej
- Czarnogoździce- 2.35ha terenów zabudowy rekreacyjno-mieszkaniowej
- Łazy- 3.10ha- teren usług turystycznych
- Żeleźniki- pow. 1,01 ha
- Lędzina - pow. 0,88 ha
- Kuźnica Czeszycka - pow. 1,41 ha
- Czeszyce - pow. 0,94 ha
- Grabownica - pow. 0,82 ha
- Bukowice - pow. 1,38 ha

4.6. Opieka społeczna.

Jednym z ważniejszych czynników wpływających na kondycję społeczności lokalnej są kwestie związane z pomocą społeczną. Poniższa tabela zawiera informacje dotyczące powodów trudnej sytuacji życiowej rodzin zamieszkałych w gminie Krośnice.

Tabela. Powody trudnej sytuacji życiowej (liczba rodzin).

POWODY TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		2004	2005	2006
Ubóstwo		381	383	371
Sieroctwo		-	-	-
Bezdomność		-	-	-
Ochrona macierzyństwa		50	58	83
Bezrobocie		236	280	260
Niepełnosprawność		168	177	216
Długotrwała choroba		203	202	286
w Bezradność sprawach opiekuńczo- wychowawczych	Ogółem	56	93	57
	Rodziny niepełne	7	10	9
	Rodziny wielodzietne	21	37	15
Alkoholizm		52	65	74
Narkomania		-	-	-
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego		3	5	7
Klęska żywiołowa lub ekologiczna		-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Krośnice

Z powyższych danych wynika, że główną przyczyną trudnej sytuacji życiowej jest ubóstwo i bezrobocie – blisko 50%. Drugą w kolejności przyczyną są niepełnosprawność i długotrwała choroba – nieco ponad 33%. Te główne przyczyny stanowią w sumie w ponad 82% przyczynę trudnej sytuacji życiowej rodzin. W roku 2006 w trudnej sytuacji życiowej znajdowało się łącznie 1378 rodzin co stanowi 4977 osób. W roku 2006, w mniejszej ilości przypadków niż w latach poprzednich, za trudną sytuację życiową odpowiedzialne było ubóstwo i bezrobocie. Systematycznie rośnie jednak znaczenie długotrwałej choroby i niepełnosprawności jako przyczyn trudnej sytuacji życiowej.

Kolejna tabela zawiera informacje na temat form pomocy jakie świadczyła gmina w ramach zadań własnych i zadań zleconych.

Tabela. Formy pomocy udzielone osobom w trudnej sytuacji życiowej.

FORMY POMOCY		LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZYMNANO ŚWIADCZENIA		
		2004	2005	2006
ZADANIA WŁASNE GMINY	Schronienie	-	-	-
	Posiłek (w tym dzieci)	380(361)	366	394
	Ubranie	-	-	-
	Usługi opiekuńcze	13	14	10
	Pomoc finansowa na świadczenia w pub. ZOZ	-	-	-
	Zasiłki na pokrycie skutków wydarzeń losowych	-	2	-
	Sprawienie pogrzebu	1	1	0
	Inne zasiłki celowe i w naturze	306	1050	812
	Pomoc ekonomiczna na usamodzielnienie	-	-	-
	Poradnictwo specjalistyczne	-	-	-
	Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych	-	-	-
	Zasiłki okresowe (z powodu braku możliwości zatrudnienia)	222(160)	292(219)	275(194)
	Praca socjalna	-	-	-

	Liczba rodzin objęta świadczeniami	740	1123	1265
ZADANIA ZLECONE GMINIE	Zasiłki stałe	115	72	73
	Zasiłek okresowy gwarantowany	-	-	-
	Zasiłek okresowy specjalny	-	-	-
	Renta socjalna	-	-	-
	Zasiłki z tytułu ochrony macierzyństwa	29	-	-
	Zasiłki celowe na pokrycie kosztów powstałych w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej	-	-	184
	Zasiłki celowe w formie biletu kredytowego	-	-	-
	Spec. Usługi opiekuńcze	-	-	-
	Zasiłki rodzinne	384	613	729
	Zasiłki pielęgnacyjne	120	126	94
	Pomoc dla kombatantów	-	-	-
	Liczba rodzin objęta świadczeniami	144	72	257

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Krośnice

Liczba rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej do roku 2006 wykazywała tendencją wzrostową. Najczęstszą formą pomocy są posiłki (w większości dzieci szkolne) oraz zasiłki celowe i w naturze. Wśród zasiłków pobieranych przez klientów pomocy społecznej największą część stanowią zasiłki okresowe z powodu braku możliwości zatrudnienia.

4.7. Bezpieczeństwo publiczne.

W gminie Krośnice nie ma stałych posterunków policji, bezpieczeństwa strzegą policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Miliczu. Przestępczość w gminie jest w liczbach bezwzględnych większa niż w gminach Cieszków i Sułów, ale biorąc pod uwagę różnicę w liczbie ludności należy stwierdzić, że proporcjonalnie wskaźniki przestępczości nie różnią się zasadniczo. Ogółem w roku 2006 na terenie całej gminy dokonano 226 przestępstw.

Wśród nich można wyróżnić następujące kategorie:

1. Przestępstwa kryminalne – 111
2. Przestępstwa gospodarcze – 14
3. Przestępstwa przeciwko rodzinie - 10
4. Kradzież mienia – 22
5. Kradzieży z włamaniem – 26
6. Kradzieży samochodów – 2
7. Przestępstw znęcania się fizycznego i moralnego nad członkiem rodziny - 8
8. Bójki i pobicia – 0
9. Zabójstw – 0

W roku 2006 skierowano o objęcie uzależnionych od alkoholu leczeniem odwykowym do Gminnych Komisji Przeciwdziałania Alkoholowi 35 wniosków oraz do Sądu Rejonowego – 4 wnioski.

Przed zagrożeniem pożarowym chronią gminę Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Miliczu oraz jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Wierzchowicach, Łazach, Żeleźnikach, Brzostowie, Bukowicach, Świebodowie, przy Wojewódzkim Szpitalu Neuropsychiatrii w Krośnicach, Grabownicy, Kuźnicy Czeszyckiej. Na terenie gminy znajdują się 3 obiekty szczególnego zagrożenia; Zakład Przemysłu Drzewnego Bukowice, Stacja Paliw Płynnych w Wierzchowicach oraz Podziemny Magazyn Gazu Ziemnego w Wierzchowicach.

W roku 2006 w gminie Krośnice miało miejsce 57 interwencji, co w porównaniu z rokiem 2005 (104 interwencji) oznacza bardzo duży spadek. Większość tych interwencji dotyczyła pożarów małych i średnich. Inne zdarzenia zanotowane na terenie gminy to 32 miejscowe zagrożenia.

4.8. Identyfikacja problemów.

Analizując informacje dotyczące sfery społecznej Gminy Krośnice, można wskazać na dwa zasadnicze problemy. Pierwszym jest bezrobocie; choć wykazuje ono tendencje spadkową, to niepokojąca jest jego struktura. Wskazać tu należy przede wszystkim na znaczny procent ludzi młodych, długi czas pozostawania bez pracy oraz wyraźną feminizację tego zjawiska. Wśród bezrobotnych dominują osoby z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym. Z kwestią tą wiąże się również ubóstwo oraz inne przyczyny trudnej sytuacji życiowej, które są udziałem znacznej części rodzin.

Problemem drugim jest brak wydarzeń kulturalnych i sportowych o zasięgu większym niż lokalny. Imprezy sportowe i kulturalne przyciągające osoby spoza gminy czy powiatu mogłyby się znacznie przyczynić do popularyzacji i rozreklamowania Krośnic.

Kolejną kwestią problemową jest brak w niektórych wioskach infrastruktury umożliwiającej integrację środowisk wiejskich. Niedostatecznie, zarówno ilościowo jak i jakościowo, rozwinięta jest sieć świetlic wiejskich i/lub remiz strażackich.

5. Finanse gminy Krośnice

5.1. Analiza danych historycznych

Analiza danych historycznych jest podstawą do stworzenia planu finansowego dochodów i wydatków gminy z określeniem wolnych środków, jakie gmina może generować na inwestycje w badanym okresie. Analiza objęła 3 lata historyczne 2004-2006. Do analizy posłużyły sprawozdania z wykonania budżetu za lata 2004 – 2006

Ogółem dochody gminy Krośnice w latach 2004 – 2006 nominalnie rosną. Analizując sytuację finansową gminy należy zwrócić uwagę na zwiększający się udział subwencji i dotacji w strukturze budżetu. Stan ten uległ znaczącemu przyspieszeniu, co będzie miało związek z objęciem Polski zakresem oddziaływania funduszy strukturalnych UE. Pozostałe kategorie dochodów budżetowych (dochody własne) wykazują pozytywne tendencje i należy spodziewać się, że w dalszym ciągu będą solidną podstawą finansów lokalnych gminy. Środki pozabudżetowe, wraz z możliwością korzystania ze środków w ramach polityki strukturalnej Unii Europejskiej, w roku 2006 jest znacznie większa.

Poziom wydatków budżetowych w ujęciu nominalnym także rośnie. W strukturze wydatków operacyjnych dominującą rolę odgrywają wydatki bieżące, ich poziom w badanym okresie stopniowo wzrastał. W roku 2006 wzrosły znacznie wydatki majątkowe, ma to związek z inwestycjami jakie w gminie były prowadzone. Szczegółowe dane opisujące sytuację budżetową Gminy Krośnice prezentuje poniższa tabela.

Tabela . Dochody i wydatki budżetowe gminy Krośnice w latach 2004-2006

	2004	Struktura	2005	Struktura	2006	Struktura
A. Dochody bez nadwyżek	13 527 866	100%	14 824 465	100%	24 162 272,53	100%
1. Subwencje i dotacje	8 306 147	61,4%	9 008 112	60,8%	18 035 489,18	74,6%
- Subwencje i dotacje ogółem	8 300 353	61,4%	9 008 112	60,8%	12 265 708,84	50,8%
- Środki pozabudżetowe	5 794	-	-	-	5 769 780,34	23,8%
2. Dochody własne gminy	3 982 416	29,4%	4 460 043	30,1%	4 448 636	18,4%
- Podatki i opłaty lokalne	3 178 578	23,5%	3 595 504	24,2%	3 798 013,32	15,7%
- Dochody z majątku gminy	597 228	4,4%	441 141	3,0%	384 542,46	1,6%
- pozostałe dochody	206 610	1,5%	423 398	2,9%	266 080,22	1,1%
3. Udział w podatkach budżetu państwa	1 239 303	9,2%	1 356 310	9,1%	1 678 147,35	7,0%
B. Wydatki operacyjne	13 224 304	100%	14 084 579	100%	33 043 008,98	100%
- Bieżące	11 039 116	83,5%	12 473 572	88,6%	14 288 972,09	43,2%
- Majątkowe	2 185 188	16,5%	1 611 007	11,4%	18 754 036,89	56,8%
C. Wolne środki	376 619	2,8%	1 211 613	8,6%	210 272,96	0,9%
D. Obsługa zadłużenia	473 297	3,5%	439 987	3,1%	586 619,11	2,4%
E. Wolne środki na inwestycje	-96 678	-0,7%	771 626	5,5%	-376 346,15	-1,5%

5.2 Analiza wskaźnikowa finansów gminy

W celu analizy sytuacji finansowej danej gminy, oprócz porównywania poszczególnych wielkości budżetowych w poszczególnych latach, istotnym jest także porównywanie podstawowych wskaźników finansowych. Znajomość wskaźników finansowych może pomóc gminie ocenić swoją sytuację finansową, ustalić kierunki polityki inwestycyjnej, a także ocenić zdolność kredytową. Pewne grupy wskaźników określają typ gminy i charakter jej polityki finansowej, inne służą do porównywania gmin pomiędzy sobą. Porównywania takie mogą wskazać możliwości usprawnień infrastruktury i poprawy jakości usług pomimo różnic w liczebności obsługiwanej populacji i uwarunkowań terytorialnych porównywanych gmin.

Podstawowym wskaźnikiem dochodowym jest stosunek dochodów budżetowych ogółem do liczby mieszkańców Krośnic. Wskaźnik ten świadczy o stopniu zamożności mieszkańców gminy. W roku 2006 zaznaczył się wyraźny wzrost tego wskaźnika. Spowodowane jest to inwestycjami prowadzonymi w gminie i dużymi środkami pozyskanymi w funduszy strukturalnych.

Tabela Dochody ogółem na jednego mieszkańca

Lata	2004	2005	2006
Dochody ogółem	13 527 866	14 824 465	24 162 272
Liczba mieszkańców	8 028	8 043	8 068
Wskaźnik	1685	1843	2995

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów UG Krośnice

Wskaźnik dochodów własnych do dochodów ogółem precyzyjnie określa sytuację finansów gminy. Dochody własne świadczą o jej samodzielności finansowej – o możliwości finansowania zadań bez uciekania się do środków zewnętrznych. Wskaźnik ten w roku 2005 zwiększył się w stosunku do roku 2004, co świadczy o dobrej kondycji finansowej. W roku 2006 nastąpił znaczny spadek wskaźnika. Powodem spadku jest otrzymanie dotacji z funduszy strukturalnych na rozwój gminy i nie należy uznawać tej sytuacji za alarmową. Należy uznać to za wartość dopuszczalną. Szczegółowo prezentuje to poniższa tabela.

Tabela Dochody własne do dochodów ogółem

Lata	2004	2005	2006
Dochody ogółem	13 527 866	14 824 465	24 162 272
Dochody własne	3 982 416	4 460 043	4 448 636
Wskaźnik	29,4%	30,1%	18,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów UG Krośnice

Udział wydatków inwestycyjnych w dochodach ogółem świadczy o rozmachu inwestycyjnym gminy. Poziom tego wskaźnika w Krośnicach, w badanym okresie, zmienił się, w roku 2003 osiągnął wartość 16,2%, w roku 2004 zmalał do 10,5%. Natomiast w roku 2006 dynamicznie wzrósł, czego powodem była inwestycja budowy systemu kanalizacji i CETS w gminie i otrzymane na ten cel dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Szczegóły prezentuje poniższa tabela.

Tabela . Wydatki inwestycyjne do dochodów ogółem

Lata	2004	2005	2006
Dochody ogółem	13 527 866	14 824 465	24 162 272
Wydatki inwestycyjne	2 185 188	1 561 007	18 529 037
Wskaźnik	16,2%	10,5%	76,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów UG Krośnice .

Analizując sytuację finansową gminy, nie można zapomnieć o ustawowych ograniczeniach, które dotyczą poziomu zaciągnięcia długu przez gminę. Łączna kwota długu nie może przekroczyć 60 % dochodów gminy. Im wyższy jest ten wskaźnik, tym na ogół mniej korzystna jest sytuacja gminy. Wielkość tego wskaźnika w budżecie Krośnic wykazuje tendencję wzrostową, lecz wiąże się ze sporą aktywnością inwestycyjną gminy. Gmina posiada w tym zakresie jeszcze spore rezerwy, które zapewne umożliwią rozwinięcie inwestycji w latach następnych, szczególnie z uwzględnieniem środków otrzymanych w ramach funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Tabela. Łączna kwota długu do dochodów ogółem

Lata	2004	2005	2006
Dochody ogółem	13 527 866	14 824 465	24 162 272
Łączna kwota długu	1 395 324	1 490 432	9 369 828
Wskaźnik	10,3%	10,1%	38,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów UG Krośnice

Wskaźnik obsługi zadłużenia do dochodów ogółem może osiągnąć wartość maksymalną w wysokości 15%, choć przyjmuje się za wartość bezpieczną maksymalnie poziom 10%. Podobnie jak we wskaźniku omówionym powyżej mamy tutaj do czynienia ze znacznymi rezerwami.

Tabela Obsługa zadłużenia do dochodów ogółem

Lata	2004	2005	2006
Dochody ogółem	13 527 866	14 824 465	24 162 272
Obsługa zadłużenia	473 297	439 987	586 619
Wskaźnik	3,5%	3%	2,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów UG Krośnice

Generalnie kondycja finansowa gminy jest dość dobra mimo faktu, że budżet, którym dysponuje, nie jest zbyt duży. Powyższe zestawienia informują nas o możliwościach, jakie tkwią w polityce finansowej gminy. Możliwość korzystania przez polski samorząd ze wsparcia, jakie oferuje polityka strukturalna Unii Europejskiej, stwarza dla gminy możliwości wykorzystania rezerw kredytowych i pozyskanie środków finansowych na inwestycje.

6. Analiza SWOT gminy Krośnice

W ramach prac diagnostycznych w gminie Krośnice sporządzono analizę SWOT, czyli jedną z najpopularniejszych technik analizy strategicznej. Nazwa tej metody pochodzi od skrótu czterech angielskich słów: Strengths (atuty, mocne strony), Weakness (słabe strony), Opportunities (możliwości, szanse), Threats (zagrożenia).

Analiza SWOT pozwoli oszacować jakim stopniu zasoby gminy Krośnice odpowiadają potrzebom i wymogom otoczenia. Punktem wyjściowym analizy jest ustalenie atutów i słabości firmy, potem okazji i zagrożeń zewnętrznych mających wpływ na gminę. Wyróżniono następujące czynniki:

1. Mocne strony gminy Krośnice, czyli zjawiska pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju, na które bezpośredni wpływ ma sama gmina (mieszkańcy, instytucje, lokalne władze samorządowe).
 - Całkowite zwodociągowanie gminy
 - Posiadanie przez gminę atrakcyjnych terenów pod inwestycje –potencjalni inwestorzy na terenie gminy to kolejne potencjalne dochody do budżetu gminy i dodatkowe miejsca pracy dla mieszkańców.
 - Doświadczenie i umiejętność w pozyskiwaniu środków pozabudżetowych - przeprowadzone inwestycje i środki jakie pozyskano z Unii Europejskiej na ten cel są gwarancją na skuteczność w ubieganiu się o kolejne środki pozabudżetowe gminy.
 - Dobrze zorganizowane szkolnictwo i służba zdrowia – odpowiednie programy kształtujące patriotyzm lokalny, pobudzający aktywność społeczną jest bardzo ważny na rozwój młodego pokolenia.
 - Posiadanie planów zagospodarowania przestrzennego na większości obszaru gminy – dzięki temu decyzje administracyjne wydawane są w krótszym czasie,
 - Dobrze rozwinięta sieć drogowa (drogi krajowe i powiatowe) – położenie w pobliżu Wrocławia i udogodnienia komunikacyjne mogą przybliżyć inwestorów na teren gminy.
2. Słabych stron gminy Krośnice, czyli zjawisk negatywnych ograniczających możliwości rozwoju gminy, na które bezpośredni wpływ ma sama gmina.
 - Brak całkowitego zgazyfikowania i skanalizowania gminy – podstawowe potrzeby mieszkańców nie są zaspokojone,

- 116
- Niski poziom klas bonitacyjnych gleb na terenie gminy – słabe gleby są przyczyną braku opłacalności rolnictwa, dochody są mniejsze i standard życia niższy.
 - Za mało intensywna promocja gminy z wykorzystaniem nowoczesnych technik marketingowych,
 - Słabo rozwinięta działalność pozarolnicza mieszkańców
 - Brak odpowiedniego wyposażenia świetlic wiejskich – stan świetlic jest zły, potrzebne są duże środki na remont i wyposażenie, by stały się miejscem spotkań mieszkańców, gdzie toczyłoby się życie,
 - Zły stan dróg i chodników.
3. Szans, czyli zjawisk pozytywnych z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju gminy, występowanie których jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu gminy.
- Plany rządowe dotyczące rozbudowy magazynu gazu w Wierzchowicach – jest to szansa na zwiększenie dochodów własnych gminy z tytułu podatku od nieruchomości, możliwość zakupu taniej energii,
 - Sprzyjająca polityka regionalna dla rozwoju obszarów wiejskich
 - Dostęp do środków finansowych w ramach polityki strukturalnej Unii Europejskiej – system dofinansowań z funduszy strukturalnych to szansa na rozwój regionalny zwłaszcza dla gmin o niedużych dochodach własnych,
 - Usytuowanie na terenie gminy Parku Krajobrazowego Doliny Baryczy
 - Wzrost zainteresowania agroturystyką oraz turystyką kwalifikowaną – stwarza możliwość rozwoju obszarów wiejskich
4. Zagrożeń, czyli zjawisk negatywnych mogących stanowić zagrożenie dla rozwoju gminy, występowanie których jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego jej wpływu.
- Brak stabilności w polityce wspierania obszarów wiejskich i gospodarki rolnej
 - bardzo niskie nakłady na modernizację dróg powiatowych i krajowych powoduje pogarszanie się stanu dróg, co przekłada się na obniżenie atrakcyjności terenów dla potencjalnych inwestorów,
 - Wyjazdy młodych, aktywnych ludzi za granicę w celach zarobkowych – otwarcie rynku pracy w krajach zachodnich spowodowało dużą falę wyjazdu z Polski młodych ludzi za pracą. Problem ten również dotyka gminę Krośnice

- Ograniczenia wynikające z przynależności do parku krajobrazowego, są to głównie ograniczania w rozwoju infrastruktury i rozwoju przemysłu na terenie gminy,
- Polityka fiskalna państwa

Analiza ta, aby w pełni zobrazowała nam sytuację organizacji, musi być uzupełniona o ocenę stopnia natężenia poszczególnych czynników, co pokazuje tabelka poniżej.

Tabela: Ocena słabych i mocnych stron firmy oraz szans i zagrożeń w otoczeniu. (Źródło: Opracowanie własne).

Czynniki	Ocena					Ważność czynników		
	bardzo mocna	średnio mocna	przeciętne	średnio słaba	bardzo słaba	wysoka	średnia	niska
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<u>Mocne strony</u>								
1. Całkowite zwodociągowanie gminy		X					X	
2. Posiadanie planów zagospodarowania przestrzennego na większości obszaru gminy	X					X		
3. Posiadanie przez gminę atrakcyjnych terenów pod inwestycje		X				X		
4. Doświadczenie i umiejętność w pozyskiwaniu środków pozabudżetowych	X					X		
5. Dobrze zorganizowane szkolnictwo i służba zdrowia		X					X	
6. Dobrze rozwinięta sieć drogowa (drogi krajowe i powiatowe)		X					X	

<u>Słabe strony</u>								
1. Brak całkowitego zgazyfikowania i skanalizowania gminy			X				X	
2. Niski poziom klas bonitacyjnych gleb na terenie gminy			X			X		
3. Za mało intensywnej promocji gminy z wykorzystaniem nowoczesnych technik marketingowych			X			X		
4. Słabo rozwinięta działalność pozarolnicza mieszkańców			X				X	
5. Brak odpowiedniego wyposażenia świetlic wiejskich					X	X		
6. Zły stan dróg i chodników					X		X	
<u>Szanse</u>								
1. Plany rządowe dotyczące rozbudowy magazynu gazu w Wierzchowicach	X					X		
2. Sprzyjająca polityka regionalna dla rozwoju obszarów wiejskich		X				X		
3. Dostęp do środków finansowych w ramach polityki strukturalnej Unii	X					X		

Europejskiej								
Usytuowanie na terenie gminy Parku Krajobrazowego Doliny Baryczy		X					X	
4. Wzrost zainteresowania agroturystyką oraz turystyką kwalifikowaną			X				X	
<u>Zagrożenia</u>								
1. Brak stabilności w polityce wspierania obszarów wiejskich i gospodarki rolnej		X					X	
2. Bardzo niskie nakłady na modernizację dróg powiatowych i krajowych				X			X	
3. Wyjazdy młodych, aktywnych ludzi za granicę w celach zarobkowych				X			X	
4. Ograniczenia wynikające z przynależności do parku krajobrazowego			X				X	
5. Polityka fiskalna państwa		X					X	

Następnie poszczególnym czynnikom nadaje się wagi. Ten zabieg spowoduje, że oceniana sytuacja gminy będzie trafna. Taką punktową analizę przedstawia tabelka poniżej.

Tabela: Punktowa analiza SWOT dla Gminy Krośnice (Źródło: Opracowanie własne).

Czynniki	Waga	Ocena	Waga x Ocena
1	2	3	4
Mocne strony			
1. Całkowite zwodociągowanie gminy	4	0,15	0,6
2. Posiadanie planów zagospodarowania przestrzennego na większości obszaru gminy	5	0,2	1
3. Posiadanie przez gminę atrakcyjnych terenów pod inwestycje	4	0,15	0,6
4. Doświadczenie i umiejętność w pozyskiwaniu środków pozabudżetowych	5	0,3	1,5
5. Dobrze zorganizowane szkolnictwo i służba zdrowia	3	0,1	0,3
6. Dobrze rozwinięta sieć drogowa (drogi krajowe i powiatowe)	4	0,1	0,4
Suma		1	4,4
Słabe strony			
1. Brak całkowitego zgazyfikowania i skanalizowania gminy	2	0,15	0,3
2. Niski poziom klas bonitacyjnych gleb na terenie gminy	3	0,1	0,3
3. Za mało intensywna promocja gminy z wykorzystaniem nowoczesnych technik marketingowych	3	0,15	0,45
4. Słabo rozwinięta działalność pozarolnicza mieszkańców	3	0,1	0,3
5. Brak odpowiedniego wyposażenia świetlic wiejskich	4	0,2	0,8
6. Zły stan dróg i chodników	5	0,3	1,5
Suma		1	3,65
Szanse			
1. Plany rządowe dotyczące rozbudowy magazynu gazu w Wierzchowicach	5	0,25	1,25
2. Sprzyjająca polityka regionalna dla rozwoju obszarów wiejskich	4	0,15	0,6
3. Dostęp do środków finansowych w ramach polityki strukturalnej Unii Europejskiej	4	0,15	0,6

123

4. Usytuowanie na terenie gminy Parku Krajobrazowego Doliny Baryczy	4	0,25	1
5. Wzrost zainteresowania agroturystyką oraz turystyką kwalifikowaną	3	0,2	0,6
Suma		1	4,05
Zagrożenia			
1. Brak stabilności w polityce wspierania obszarów wiejskich i gospodarki rolnej	3	0,2	0,6
2. Bardzo niskie nakłady na modernizację dróg powiatowych i krajowych	4	0,25	1
3. Wyjazdy młodych, aktywnych ludzi za granicę w celach zarobkowych	4	0,2	0,8
4. Ograniczenia wynikające z przynależności do parku krajobrazowego	3	0,2	0,6
5. Polityka fiskalna państwa	3	0,15	0,45
Suma		1	3,45

Z analizy wynika, że Gmina Krośnice znajduje się w bardzo korzystnej sytuacji, ponieważ mocne strony przewyższają słabości gminy (wynoszą 4,4 do 3,65), a w jej otoczeniu dominują szanse (4,05). Silnym atutem Gminy Krośnice jest doświadczenie i umiejętność w pozyskiwaniu środków pozabudżetowych (1,5) oraz posiadanie planów zagospodarowania przestrzennego dla większości obszaru gminy. Oznacza to, że działania powinny skupić się na wykorzystaniu tych mocnych stron, tym bardziej, że otoczenie daje szanse poprzez usytuowanie gminy na terenie Parku Krajobrazowego, który daje możliwości na rozwój w kierunku turystyki. Niewątpliwie należałoby zadbać o poprawę infrastruktury drogowej.

Jakie działania powinna podjąć gmina Krośnice podpowiada zaprezentowana poniżej uproszczona strategiczna macierz SWOT.

Tabela: Uproszczona strategiczna macierz SWOT dla Gminy Krośnice (Źródło: Opracowanie własne)

	Atuty (A)	Słabości (S)
	1. Całkowite zwodociągowanie gminy 2. Posiadanie planów zagospodarowania przestrzennego na większości obszaru gminy 3. Posiadanie przez gminę atrakcyjnych terenów pod inwestycje 4. Doświadczenie i umiejętność w pozyskiwaniu środków pozabudżetowych 5. Dobrze zorganizowane szkolnictwo i służba zdrowia 6. Dobrze rozwinięta sieć drogowa (drogi krajowe i powiatowe)	1. Brak całkowitego zgazyfikowania i skanalizowania gminy 2. Niski poziom klas bonitacyjnych gleb na terenie gminy 3. Za mało intensywna promocja gminy z wykorzystaniem nowoczesnych technik marketingowych 4. Słabo rozwinięta działalność pozarolnicza mieszkańców 5. Brak odpowiedniego wyposażenia świetlic wiejskich 6. Zły stan dróg i chodników
Okazje (O)	Strategia AO	Strategia SO
1. Plany rządowe dotyczące rozbudowy magazynu gazu w Wierzchowicach 2. Sprzyjająca polityka regionalna dla rozwoju obszarów wiejskich 3. Dostęp do środków finansowych w ramach polityki strukturalnej Unii Europejskiej 4. Usytuowanie na terenie gminy Parku Krajobrazowego Doliny Baryczy 5. Wzrost zainteresowania agroturystyką oraz turystyką kwalifikowaną	A 3,4 O 2,3,5 Wykorzystanie potencjału na rozwój turystyki A 4 O 3 Wykorzystanie potencjału w zdobywaniu środków na działania gminne A 5 O 2 Odpowiednie programy edukacyjne promujące przedsiębiorczość	S 1,6 O 2,3 Poprawa infrastruktury w gminie S 2,4, O 4,5 Aktywizacja mieszkańców do działań w zakresie rozwoju turystyki S 3 O 4,5 Działania promocyjne wykorzystujące atuty gminy: położenie na terenie Parku Krajobrazowego

Zagrożenia (Z)	Strategia AZ	Strategia SZ
1. Brak stabilności w polityce wspierania obszarów wiejskich i gospodarki rolnej 2. Bardzo niskie nakłady na modernizację dróg powiatowych i krajowych 3. Wyjazdy młodych, aktywnych ludzi za granicę w celach zarobkowych 4. Ograniczenia wynikające z przynależności do parku krajobrazowego 5. Polityka fiskalna państwa	A 6 Z 2 Poprawa infrastruktury drogowej A 2, 4 Z 1 Czynniki wzmacniające pozycje gminy w stosunku do innych gmin, umożliwiające dalszy rozwój	S 1,2 Z 1 Rezygnacja z części działań podnoszących jakość życia mieszkańców gminy S 3 Z 4 Rezygnacja z działań promocyjnych gminy

To podejście przedstawia nam rzeczywista ocenę potencjału firmy i oceny sytuacji w otoczeniu. Zestawienie to pozwala nam stwierdzić:

- jakie atuty pozwolą na wykorzystanie szans otoczenia;
- jakie słabości powinny być ograniczone lub zlikwidowane poprzez wykorzystanie okazji;
- jakie mocne strony pozwolą przezwyciężyć zagrożenia;
- jakie słabości firmy mogą zwiększyć zagrożenia wynikające z otoczenia.

Tabela prezentuje cztery strategiczne warianty wyboru:

1. strategia AO – strategia ta dąży do wykorzystania szans jakie daje otoczenie wykorzystując swoje mocne strony; gmina Krośnice powinna przyjąć strategię ekspansji, wykorzystać potencjał gminy w postaci atrakcyjnych terenów pod inwestycje, umiejętność i doświadczenie w pozyskiwaniu środków unijnych, położenie gminy na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy” na rzecz rozwoju bazy turystycznej. Odpowiednie programy powinny kształtować u młodych ludzi przedsiębiorczość, postawę otwartą na własną działalność pozarolniczą.

2. strategia SO – strategia ta opiera się na przewyżczeniu słabości poprzez wykorzystanie możliwości jakie daje otoczenie; w przypadku gminy Krośnice strategia ta byłaby realizowana poprzez zwiększenie działań promujących walory turystyczne gminy.
3. strategia AZ – jest to unikanie zagrożeń lub redukcja ich wpływu poprzez wykorzystanie mocnych stron, gmina Krośnice może to zrobić poprzez wzmocnienie tych czynników, które ją wyróżniają spośród konkurentów czyli np.: skuteczność pozyskiwaniu środków pozabudżetowych;
4. strategia SZ – opiera się na redukcji słabości i unikaniu zagrożeń wynikających z otoczenia, defensywna strategia polegałaby w przypadku gminy rezygnacji z działań promocyjnych, z części działań podnoszących jakość życia mieszkańców gminy. Realizacja tej strategii oznaczałaby bierne funkcjonowanie gminy w strukturach samorządowych.

II. Konstrukcja strategii rozwoju

Misja gminy

Nasza gmina położona w Dolinie Baryczy wśród lasów i stawów Powiatu Milickiego dąży do rozwoju gospodarczego, nowoczesnych warunków życia i podniesienia swojej atrakcyjności w oparciu o unikalne walory przyrodniczo – krajobrazowe, aktywnych mieszkańców oraz dogodne warunki inwestowania i wypoczynku.

1. Cel strategiczny nr 1: Rozwój gospodarki lokalnej

1.1. Cel operacyjny: Aktywizacja gospodarcza obszarów rolniczych gminy

✓ **Zadanie Strategiczne 1.1.1:**

Wspieranie zrzeszeń producentów rolnych.

Cele zadania:

Zwiększenie konkurencyjności miejscowej produkcji rolnej

Ożywienie gospodarcze gminy

Opis zadania:

Przedsiębiorcy z terenu gminy produkujący żywność mają możliwość specjalizowania swojej produkcji i tworzenia na tej bazie grup producenckich. Zrzeszenia takie pozwalają wygenerować większą konkurencyjność zrzeszonych podmiotów w stosunku do przedsiębiorców działających w pojedynkę. Celowe wydaje się więc promowanie w gminie Krośnice powstawania grup producenckich bazujących na wytwórczości rolniczej. Dobry przykład stanowi tutaj zawiązująca się grupa sadowników – produkująca tzw. owoce miękkie mrożone, która podpisuje kontrakty z włoskim partnerem (400 ton owoców rocznie, przy stopniowym wzroście odbioru). Promowanie wśród rolników prowadzenia wyspecjalizowanej produkcji oraz zrzeszania się i prowadzenia komplementarnej wytwórczości stanowi dużą szansę ożywienia lokalnej gospodarki.

Realizacja tego zadania sprowadza się do prowadzenia działań promujących opisany sposób wytwórczości wśród ludności zatrudnionej na roli (szkolenia, dostęp do informacji)

oraz wprowadzenia zachęt np. w postaci obniżenia podatków / opłat lokalnych, ułatwienia dostępu do infrastruktury koniecznej do prowadzenia określonego rodzaju działalności, pomoc w kwestiach formalnych, itp.

✓ **Zadanie strategiczne 1.1.2:**

Promowanie i wspieranie ekologicznej produkcji rolnej.

Cele zadania:

Wykreowanie nowych rodzajów wyspecjalizowanej produkcji rolnej na terenie gminy.

Wsparcie wielofunkcyjnego rozwoju wsi

Opis zadania:

Rolnictwo ekologiczne cieszy się już pewną popularnością na terenie naszego kraju. Mając na uwadze stopniowy wzrost zainteresowania produktami pochodzącymi z upraw ekologicznych, zwłaszcza wśród mieszkańców dużych miast, uzasadnione jest rozwijanie tego typu produkcji na terenie Krośnic. Rozpropagowanie prowadzenia tego typu działalności jest szczególnie uzasadnione ze względu na rolniczy charakter gminy, jej dogodne położenie w pobliżu aglomeracji wrocławskiej, oraz dużą popularność, jaką cieszą się miejscowości z terenu Krośnic wśród turystów weekendowych.

Obecnie na obszarze gminy nie prowadzi się produkcji ekologicznej. Aby uruchomić tego typu działalność konieczne jest przeprowadzenie akcji informacyjnych wśród rolników przybliżających możliwości w tym zakresie. Gospodarstwo chcące produkować zdrową żywność musi spełniać szereg wymagań określonych w stosownych przepisach. Musi się także poddawać stosownym kontrolom (pod kątem wymagań „Kryteriów rolnictwa ekologicznego”), uzyskać specjalne atesty, certyfikaty (udzielane przez stowarzyszenie EKOLAND czy LUB – EKO). Rolnicy podejmujący opisywaną działalność muszą posiadać szeroką wiedzę o sposobach, metodach i możliwościach jej prowadzenia. Dlatego właśnie, w pierwszej kolejności, konieczne jest przekazanie wiedzy na ten temat wszystkim zainteresowanym.

Decyzja o prowadzeniu produkcji ekologicznej jest sprawą indywidualną rolnika - przedsiębiorcy, jednak władze gminy mogą pokusić się o wprowadzenie różnego rodzaju zachęt (np. ulgi w podatku rolnym). Rolnicy prowadzący ekologiczną produkcję mają zwiększone możliwości starania się o różnego rodzaju dotacje czy też tzw. zewnętrzne środki finansowe.

Atrakcyjność proponowanej formy produkcji polega przede wszystkim na tym, że wspiera ona wielofunkcyjny rozwój wsi. Wynika to m.in. ze: zwiększenia atrakcyjności funkcjonującej agroturystyki, zagwarantowania większej ilości miejsc pracy niż w rolnictwie intensywnym (poprzez pracochłonność), systematyczny wzrost zapotrzebowania na produkty rolnictwa ekologicznego itd.

1.2. Cel operacyjny: Stymulowanie sektora produkcji i usług

✓ Zadanie strategiczne 1.2.1:

Stworzenie systemu pozyskiwania inwestorów.

Cele zadania:

Dynamizowanie rozwoju gospodarczego gminy

Przyciągnięcie nowych inwestorów

Redukcja bezrobocia

Opis zadania:

Aby przyciągnąć zewnętrzny kapitał inwestycyjny do gminy należy podjąć działania, które sprawią, że będzie się ona jawiła jako jednostka otwarta i elastyczna na przedsiębiorczość. Jednocześnie należy pamiętać o tym, że konkurencja na gminnym rynku pozyskiwania inwestorów jest coraz większa oraz wymaga dużego zaangażowania i profesjonalizmu. Aby Krośnice mogły sprostać wymogom i oczekiwaniom rynku i potencjalnych inwestorów można podjąć następujące działania:

- Utworzyć (wyspecjalizować) stanowisko obsługi inwestycyjnej - celem m.in. pozyskiwania funduszy zewnętrznych na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych w gminie.
- Przygotować ulotki informacyjne zawierające opis procedury zakupu gruntu, zakupu nieruchomości komunalnej, budowy domu itp., które byłyby wręczane osobom zainteresowanym zakupem gruntu, rozpoczęciem działalności gospodarczej, budowy domu i.in.. Dodatkowo umieszczenie tych informacji na tablicy informacyjnej w Urzędzie Gminy i na stronie internetowej.

- Opracować harmonogram szkoleń pracowników Urzędu Gminy z zakresu obsługi interesantów.
- Opracować pakiet preferencji, które stymulowałyby rozwój przedsiębiorczości, itd.

Gmina może również skorzystać z usług profesjonalnej firmy zajmującej się wyszukiwaniem inwestorów, prowadzeniem negocjacji, dostosowaniem systemu preferencji do potrzeb potencjalnego inwestora itp.

✓ **Zadanie strategiczne 1.2.2:**

Pakiet preferencji stymulujących rozwój przedsiębiorczości

Cele zadania:

Stymulowanie przedsiębiorczości wśród mieszkańców

Przyciągnięcie zewnętrznego kapitału inwestycyjnego

Opis zadania:

Przedsiębiorcy lokujący swoje inwestycje na obszarach konkretnych gmin między innymi kierują się preferencjami, jakie im zaoferowano. Gmina Krośnice powinna stworzyć system ulg i zwolnień podatkowych połączony z preferencyjnymi stawkami czynszu z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości oraz lokali komunalnych przeznaczonych pod działalność gospodarczą. Ważną kwestią jest także zaproponowanie potencjalnym inwestorom terenów atrakcyjnie położonych – z punktu widzenia specyfiki prowadzonej działalności, oraz uzbrojonych w stosowną infrastrukturę techniczną.

Warunki geograficzno – przyrodnicze Krośnic powinny skłaniać do orientowania się władz gminnych na przyciąganie inwestycji nieuciążliwych dla środowiska naturalnego, dlatego właśnie tego typu przedsiębiorstwa można traktować szczególnie oferując atrakcyjniejsze warunki prowadzenia działalności.

Nie można także zapominać o lokalnych przedsiębiorcach, którzy również powinni zostać objęci systemem preferencji.

✓ **Zadanie strategiczne 1.2.3:**

Szkolenia i doradztwo dla MSP

Cele zadania:

Wykreowanie nowych podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy.

Wsparcie istniejących podmiotów gospodarczych na terenie gminy

Opis zadania:

Ze względu na charakter gminy Krośnice, jej potencjał i strukturę bezrobocia szczególną wagę należy przypisać rozwijaniu przedsiębiorczości wśród mieszkańców – powstawaniu tzw. małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Aby pobudzić mieszkańców gminy do aktywności gospodarczej należy / można podjąć następujące działania:

- a. Stworzyć instytucję wspierającą lokalny biznes (np. pod nazwą Lokalne Forum Przedsiębiorczości), która zajmowałaby się np.:
 - Gromadzenie i udostępnianie informacji niezbędnych do podjęcia działalności gospodarczej i jej rozwoju;
 - Przekazywanie informacji o decyzjach władz gminnych, mogących mieć wpływ na lokalne podmioty gospodarcze;
 - Wskazywanie możliwości uzyskania wsparcia finansowego w funduszy krajowych i unijnych;
 - Świadczenie usług doradczych.
- b. Utworzyć punkt doradztwa rolniczego udzielający pełnej informacji o preferowanych gałęziach produkcji rolnej spełniających wymogi Unii Europejskiej oraz zajmujący się organizowaniem dla rolników specjalistycznych szkoleń.
- c. Zapewnić profesjonalną obsługę przedsiębiorcy w Urzędzie Gminy (wyznaczenie w Urzędzie Gminy osoby do kontaktu z przedsiębiorcami).
- d. Stworzyć profesjonalny system doradztwa dla osób pragnących założyć własną firmę, już prowadzących działalność gospodarczą lub pragnących przekwalifikować się.

Należy także pamiętać, że aktywizowanie gospodarcze mieszkańców gminy, w tym młodych absolwentów szkół średnich i zawodowych, wiązać się winno z rozszerzaniem ulg na nowo powstające małe, rodzinne firmy, niezależnie od ilości zatrudnionych w nich osób. Ostateczny efekt zweryfikowanego systemu ulg powinien być korzystniejszy zarówno dla drobnych inwestorów, jak i w ostatecznym rozrachunku dla gminy. Jego funkcjonowanie powinno być na bieżąco monitorowane i poddawane ocenie.

1.3. Cel operacyjny: Rozwój turystyki na terenie gminy Krośnice

✓ Zadanie strategiczne 1.3.1:

Partnerstwo na rzecz rozwoju turystyki

Cele zadania:

Tworzenie silnego lobby na rzecz rozwoju turystyki w Krośnicach i miejscowościach sąsiednich, w celu pozyskiwania korzystnych decyzji, oraz przyciągnięcia zewnętrznych środków finansowych

Integracja środowisk gospodarczych (z zakresu obsługi turystyki) i społecznych w celu zaspokajania różnorodnych, wzajemnych potrzeb oraz rozwiązywania problemów

Opis zadania:

Podstawowym zadaniem partnerstwa powinno być budowanie płaszczyzny porozumienia pomiędzy głównymi postaciami lokalnej ponadlokalnej sceny społeczno – politycznej. Przeprowadzone podczas opracowywania strategii prace dowiodły istnienie świadomości, że mieszkańcy gminy i ewentualni przedsiębiorcy oferujący usługi z zakresu szeroko pojętej turystyki nie funkcjonują w oderwaniu od innych miejscowości regionu. Wręcz przeciwnie – dostrzega się, że korzyści z atrakcyjności Ziemi Milickiej najłatwiej będzie wygenerować, oferując produkty turystyczne wypracowane wspólnie i / lub mające charakter uzupełniający się. Proponowane partnerstwo miałyby być płaszczyzną współpracy władz gminnych, organizacji (stowarzyszeń) działających na terenie gminy, środowisk związanych z przedsiębiorczością turystyczną oraz gmin ościennych (np. w oparciu o Związek Gmin Doliny Baryczy). Przejawem działalności byłoby organizowanie spotkań, wymiana informacji, uzgadnianie wspólnych stanowisk i działań służących rozwojowi lokalnemu na wszystkich płaszczyznach życia społecznego oraz generowaniu komplementarnych usług i produktów turystycznych.

✓ **Zadanie strategiczne 1.3.2:**

Opracowanie i dystrybucja profesjonalnego informatora turystycznego

Cele zadania:

Zwiększenie dostępności turystycznej Krośnic

Przyciągnięcie większej ilości turystów

Opis zadania:

Gmina Krośnice, ze względu na atrakcyjne warunki geograficzno – przyrodnicze, może rozwijać na swoim obszarze funkcję turystyczną. Jednym z nieodzownych elementów promowania Krośnic, jako miejscowości atrakcyjnej turystycznie, jest opracowanie informatora turystycznego o gminie. Informator taki powinien zawierać wszystkie najważniejsze informacje na temat bazy turystycznej gminy, jakie mogą interesować potencjalnego turystę, czyli: miejsca noclegowe, punkty gastronomiczne, parkingi (w tym parkingi zagospodarowane – z WC, strzeżone, z możliwością grilowania, itp.), trasy rowerowe, spacerowe, wypożyczalnie rowerów, miejsca do wędkowania, atrakcje przyrodnicze i kulturowe, itp. Informator o podobnym charakterze istnieje już (R. Jaśniewski, Milicz, Cieszków, Krośnice i okolice) – został opracowany dla gmin Powiatu Milickiego w 1998 r. i nic nie stoi też na przeszkodzie, żeby taką zbiorczą formułę promocji powielić. Wiele informacji zawartych we wskazanej broszurze jest już nieaktualnych. Stąd, w przyszłości, należy zadbać, aby przewodnik taki ukazywał się regularnie, a zawarte w nim wiadomości odzwierciedlały stan faktyczny istniejących zasobów i atrakcji turystycznych.

Najistotniejszą kwestią jest dystrybucja proponowanego przewodnika. Należy zadbać o to, aby dotarł on do jak najszerszego grona odbiorców, żeby był łatwo dostępny. Wynika to stąd, że przy promowaniu turystyki należy przyjąć filozofię aktywnego poszukiwania odbiorcy oferowanych przez nas usług – należy wyjść turyście naprzeciw, dostarczyć mu informację o tym, że Krośnice to atrakcyjna miejscowość, w której można przyjemnie spędzić kilka dni. Dystrybucję proponowanego informatora może ułatwić aktywna współpraca np. z wrocławskimi biurami podróży czy też z organizacjami zrzeszającymi tego typu przedsiębiorców. Atrakcyjną grupą turystów mogą się również okazać studenci – ofertę można, więc dystrybuować w organizacjach studenckich, czy nawet akademikach, na uczelniach.

✓ **Zadanie strategiczne 1.3.3:**

Utworzenie i zagospodarowanie parkingów leśnych.

Cele zadania:

Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy poprzez aktywniejsze wykorzystanie parkingów leśnych

Powstanie dodatkowych okresowych miejsc pracy

Sposób realizacji:

Parkingi leśne powinny być nie tylko miejscem postoju, ale również miejscem dłuższego odpoczynku połączonego z korzystaniem z atrakcji, jakich dostarczają okolice gminy Krośnice. Dla realizacji tego zadania konieczne jest wytyczenie nowych parkingów leśnych (i nie tylko) oraz przygotowania tam miejsca na palenisko/grill oraz miejsc do siedzenia i stołów wraz z zadaszeniem. Ponadto wyznaczenie w okresie letnim i jesiennym godzin i dni w których parking będzie strzeżony oraz postawienie tablic z mapkami i informacjami o okolicznych miejscach atrakcyjnych przyrodniczo i turystycznie.

Realizacja zadania spowoduje zwiększenie atrakcyjności turystyki leśnej w szczególności poprzez stworzenie możliwości pozostawienia samochodu lub roweru w bezpiecznym miejscu. Ma to nieocenioną wartość dla osób zamiejscowych przybywających pozyskiwać runo leśne, a dla których barierą jest pozostawienie samochodu bez opieki. Ponadto parking strzeżony będzie również dodatkowym źródłem dochodu dla gminy. Realizując zaproponowane zadanie gmina niewątpliwie podniesie swą atrakcyjność, szczególnie dla osób odwiedzających ją na krótko (jeden dzień, weekend), oraz rodzin z małymi dziećmi, co niewątpliwie sprawi, że turysta taki chętnie powróci do Krośnic, mając świadomość, że może bezpiecznie pozostawić samochód i pospacerować po lesie. Realizacja tego zadania powinna przyczynić się do zwiększenia ruchu turystycznego na terenie gminy i w regionie.

✓ **Zadanie strategiczne 1.3.4:**

Stymulowanie rozwoju bazy noclegowej w gminie.

Cele zadania:

Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy

Rozwój gospodarczy gminy.

Opis zadania:

Istniejąca w gminie baza noclegowa nie jest wystarczająca, jeśli celem wspólnoty lokalnej jest rozwijanie funkcji turystycznej. Stąd też niezbędnym zadaniem strategicznym jest doprowadzenie do powstania na terenie gminy obiektów hotelarsko – noclegowych. Władze gminy powinny przeprowadzić aktywną akcję promocyjną w celu pozyskania inwestorów gotowych rozwinąć tego typu działalność na terenie gminy. Realizując to zadanie gmina może się posłużyć instrumentami w postaci preferencji w ramach podatków lokalnych dla ewentualnych inwestorów. Za takich inwestorów należy także uznawać osoby uruchamiające działalność agroturystyczną.

Trudno wyobrazić sobie pełnienie funkcji turystycznych przez gminę bez pojawienia się wspomnianych obiektów na jej terenie, dlatego realizacja tego zadania w perspektywie strategicznej wydaje się być bardzo ważna.

✓ **Zadanie strategiczne 1.3.5:**

Promocja i rozwój agroturystyki

Cele zadania:

Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy

Stworzenie dywersyfikacji źródeł zarobkowania na terenie gminy

Opis zadania:

Aby turystyka wiejska mogła rozwijać się w Krośnicach, konieczne jest jej szerokie rozpropagowanie i to zarówno w sensie prowadzenia tzw. marketingu (promocji) wewnętrznego, jak i zewnętrznego.

Promocja wewnętrzna polegać by miała na wypracowaniu pozytywnego stosunku do turystyki i turystów wśród gminnych usługodawców i mieszkańców wsi. Wynika to stąd, że „kwaterodawcy”, decydując się na przyjmowanie gości, swoim zachowaniem, życzliwością i otwartością mogą wiele zyskać, gdyż głównie na podstawie tych cech ocenione zostaną

prowadzone usługi turystyczne. Zarówno kontakty z bezpośrednimi dawcami usługi turystycznej, jak i całą miejscową ludnością muszą prowadzić do przyjemnego i odprężającego wypoczynku, dlatego nastawienie do przyjeżdżającego turysty musi być pozytywne.

Wewnętrzną promocję (marketing) należy prowadzić poprzez popularyzowanie zjawiska turystyki wiejskiej – przybliżanie jego istoty i płynących stąd korzyści. Wartościowe mogłyby się okazać m.in. wyjazdy studyjne pokazujące krośnickim przedsiębiorcom dobre przykłady funkcjonowania turystyki wiejskiej – popularnych przykładów w opisywanym zakresie nie brakuje (np. miejscowość Ślądów Mały - gmina: Chmielnik, woj. Świętokrzyskie, w której funkcjonuje 30 gospodarstw agroturystycznych).

Kiedy już na terenie Krośnic uruchomiona zostanie działalność agroturystyczna, ważną rolę zacznie odgrywać prowadzenie promocji zewnętrznej, czyli rozpowszechnienie informacji o tym, że w gminie można w ciekawy sposób spędzić czas. Potencjalny klient (np. z Wrocławia) musi dowiedzieć się o tym, jakie możliwości spędzenia wolnego czasu stworzono mu w Krośnicach. Przydatne okazać się mogą takie działania jak: współpraca z wrocławskimi, poznańskimi biurami podróży, informacja zamieszczana w internecie i przewodnikach turystycznych województwa dolnośląskiego, reklama prasowa itd. Przy prowadzeniu proponowanej promocji – zarówno wewnętrznej jak i zewnętrznej, wartościowa może okazać się współpraca z instytucjami wspierającymi (zrzeszającymi) tego typu przedsięwzięcia czy przedsiębiorców – np. Federacja Turystyki Wiejskiej.

Rozwój agroturystyki wymaga pewnego profesjonalizmu, dlatego konieczne jest organizowanie szkoleń pozwalających osobom zainteresowanym świadczeniem takich usług rozpoznać ich specyfikę. Celem takich szkoleń powinno być przekazanie wiedzy na temat ścieżek formalnych, możliwości i standardów w opisywanym zakresie. Korzyści z takich szkoleń, poza rozpoznaniem możliwości podwyższania poziomu świadczonych usług, polegałyby na uzyskaniu wiedzy związanej z planowaniem takich przedsięwzięć, marketingiem, finansami, zarządzaniem.

Proponowane kursy, w pierwszym etapie podstawowe, z czasem powinny ewoluować w szkolenia dalszego doskonalenia umiejętności osób działających w agroturystyce. Wynika to stąd, że warunkiem rozwoju turystyki wiejskiej jest stworzenie pakietu różnorodnych propozycji spędzania wolnego czasu. Wachlarz atrakcji agroturystycznych jest ogromny i może być świadczony przez kilka okolicznych gospodarstw, tworząc tym samym system usług o charakterze uzupełniającym i kompleksowym. Mieszkańcy wsi muszą być jednak

przygotowani do świadczenia takich usług stąd wynika konieczność podnoszenia ich, szeroko pojętych, umiejętności w opisywanym zakresie.

Prowadzenie szkoleń i promocji (początkowo intensywne) doprowadzi w efekcie do wypracowania przez mieszkańców – usługodawców atrakcyjnej oferty turystycznej i przyciągnięcia dużej ilości klientów chcących spędzać czas właśnie w Krośnicach i okolicy.

✓ **Zadanie strategiczne 1.3.6:**

Przygotowanie zaplecza dla turystyki rowerowej.

Cel zadania:

Stworzenie zaplecza sprzyjającego rozwojowi turystyki rowerowej.

Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy.

Dywersyfikacja źródeł zarobkowania na terenie gminy.

Opis zadania:

Krośnice ze względu na swoje walory przyrodniczo – krajobrazowe, liczne atrakcje turystyczne oraz popularność, jaką okolice Milicza cieszą się wśród mieszkańców Wrocławia, stanowią potencjalnie atrakcyjne miejsce dla turystyki rowerowej. Turyści rowerowi potrzebują kontaktu z przyrodą, a proponowane w okolicy Wrocławia szlaki rowerowe wyznaczone są przede wszystkim na drogach dostosowanych do ruchu samochodowego, co powoduje ich mniejszą atrakcyjność.

Gmina powinna stać się ze względu na wymienione czynniki ośrodkiem wycieczek rowerowych dla Wrocławia i okolicznych miast. Oprócz stworzenia możliwości swobodnego i bezpiecznego poruszania się rowerem należy stworzyć warunki do powstania na terenie gminy:

- wypożyczalni rowerów,
- punktów napraw rowerów.

Punkty napraw mogą powstać w istniejących na terenie gminy zakładach ślusarskich. Powinny one być wymienione w istniejących przewodnikach, a odpowiednie tabliczki z informacjami o nich powinny znaleźć się na oznakowaniach szlaku.

✓ **Zadanie strategiczne 1.3.7:**

Opracowanie oferty sprzedaży działek rekreacyjnych.

Cele zadania:

Ożywienie gospodarcze gminy

Przyciągnięcie większej ilości turystów

Opis zadania:

Gmina Krośnice może przyciągać turystów poprzez opracowanie oferty działek rekreacyjnych. W obowiązujących obecnie miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przewidziano tereny pod zabudowę rekreacyjno – usługową w Dziewiętlinie (2,3 ha) i Czarnogoźdnicach (2,35 ha) oraz teren usług turystycznych w Łazach (3,1 ha). Z informacji uzyskanych podczas przeprowadzonych warsztatów strategicznych z mieszkańcami wynika, że zainteresowanie zakupem takich działek istnieje. Szczególną popularnością wśród mieszkańców Wrocławia cieszy się miejscowość Czeszyce, gdzie wybudowano domki o przeznaczeniu rekreacyjnym. Dominuje tam turystyka weekendowa oraz wakacyjna. W ocenie mieszkańców gminy zainteresowanie terenami krośnickimi istnieje dlatego warto wyjść naprzeciw takim potrzebom i wygenerować większą ilość obszarów z przeznaczeniem pod budownictwo rekreacyjne. Proponowaną ofertę należy szeroko rozpropagować np. poprzez wykorzystanie biur pośredniczących w handlu działkami czy nieruchomościami (np. Wrocławska Giełda Nieruchomości).

1.4. Cel operacyjny: Skuteczna promocja gminy

✓ Zadanie strategiczne 1.4.1:

Opracowanie kompleksowej strategii promocji gminy

Cele zadania:

Zwiększenie konkurencyjności Krośnic na rynku pozyskiwania inwestorów.

Propagowanie gminnego biznesu (promocja gminnych towarów i usług).

Zwiększenie identyfikacji mieszkańców z gminą poprzez propagowanie miejscowej kultury i świadomości lokalnej.

Opis zadania:

W obecnej dobie konkurencji nie tylko między podmiotami gospodarczymi, ale również gminami realizującymi swoje zadania statutowe i swoją misję, szczególnego znaczenia nabiera promocja. Dlatego jednym z ważniejszych zadań strategicznych wydaje się opracowanie kompleksowej strategii promocji gminy pozwalającej prowadzić działania promocyjne w sposób uporządkowany i kompleksowy. Plan taki powinien być stworzony przez specjalnie powołany do tego zespół złożony z pracowników urzędu, przedstawicieli władz, radnych i kompetentnych fachowców (konsultantów). Dokument taki powinien zawierać elementy takie jak:

- a. Identyfikacja odbiorców - adresatów promocji
- b. Określenie celów promocji
- c. Przygotowanie przekazu promocyjnego (tekst i środki)
- d. Wybór środków i form promocji (reklama, marketing, public relations);
- e. Wyznaczenie zasięgu promocji (lokalizacji, czasu, częstotliwości)
- f. Określenie zasobów finansowych (budżet promocji) i środków organizacyjnych potrzebnych do wdrożenia planu

Osoby przystępujące do prac nad takim dokumentem muszą mieć świadomość kierunków strategicznego rozwoju gminy. Należy przemyśleć możliwości, jakie stwarza internet i uczestnictwo w różnego rodzaju targach i innych imprezach wystawienniczych.

✓ Zadanie strategiczne 1.4.2

Informator oraz materiały promocyjne o gminie

Cele zadania:

Przyciągnięcie zewnętrznych inwestorów

Promocja gminy

Opis zadania:

Aby promocja gminy była pełna, należy opracować informator na jej temat oraz kompleksowy wachlarz materiałów wykorzystywanych do popularyzowania Krośnic na zewnątrz. Najistotniejsze będzie opracowanie informatora gospodarczego, który powinien być wydawnictwem ukazującym się regularnie tak, aby zawarte w nim dane były aktualne. Powinien on zawierać podstawowe informacje o gminie, jej historii a także o gospodarce lokalnej. Powinny tam także znajdować się skatalogowane informacje o terenach inwestycyjnych oraz reklamy firm usytuowanych na terenie Krośnic. Elektroniczny odpowiednik informatora powinien znaleźć się na stronie internetowej gminy.

Inne materiały, jakie można opracować i rozpropagować to:

- Mapa administracyjno – gospodarcza Krośnic, która zawierałaby zarówno miejsca lokalizacyjne pod przyszłe inwestycje, usytuowanie już istniejących w Krośnicach firm a także informacje o charakterze turystycznym (szlaki rowerowe, atrakcje turystyczne).
- Foldery tematyczne zawierające informacje skierowane do konkretnych grup odbiorców, np. inwestorów, potencjalnych nabywców działek rekreacyjnych, potencjalnych turystów, itd.
- Oferty i informacje zamieszczane w katalogach o zasięgu krajowym i międzynarodowym.
- Propozycje i informacje zamieszczane w interaktywnych bazach ofert (przy wykorzystaniu sieci internetowej (np. Krajowa Izba Gospodarcza itp.)

Podstawowe informacje, jakie powinny być umieszczane, dotyczyć powinny takich elementów jak:

- Terenów pod inwestycje i budownictwo,
- Nieruchomości komunalnych (użytkowych)
- Dostępnej siły roboczej,
- Dostępnej infrastruktury,
- Systemu lokalnych opłat i podatków itp.

✓ **Zadanie strategiczne 1.4.3:**

Aktywny udział w targach i wydarzeniach promujących turystykę i gospodarkę lokalną.

Cele zadania:

Przyciągnięcie kapitału zewnętrznego

Przyciągnięcie turystów

Promocja gminy

Opis zadania:

Aby prowadzona przez Krośnice promocja w pełni wykorzystywała narzędzia, jakimi można posługiwać się rozpowszechniając informacje o gminie, należy wziąć pod uwagę aktywny udział w różnego rodzaju targach oraz wydarzeniach promujących turystykę i gospodarkę lokalną. Najprostsze będzie więc sporządzenie kalendarza imprez odbywających się zarówno na szczeblu regionalnym, jak i krajowym (także międzynarodowym) z uwzględnieniem ich specyfiki – turystyka, inwestycje, rolnictwo, budownictwo jednorodzinne i rekreacyjne itp. Najbardziej wartościowe okazać się powinny targi (wydarzenia) mające już swoją tradycję, dlatego też nietrudno będzie przygotować kalendarz imprez na których warto się prezentować. Istotne znaczenie może także mieć uczestnictwo w imprezach o charakterze społeczno – politycznym.

✓ **Zadanie strategiczne 1.4.4:**

Lokalny produkt gminy Krośnice

Cele zadania:

Wykreowanie nowej charakterystycznej dla gminy Krośnice produkcji

Zwiększenie skuteczności promocji gminy

Zwiększenie aktywności gospodarczej mieszkańców

Opis zadania:

Produkt lokalny to usługa lub wyrób o określonej jakości, specyficzny dla regionu powstawania i przyjazny dla środowiska. Każda społeczność gminna i nie tylko może za produkt lokalny uznać coś innego, lecz z jakiegoś powodu ważnego dla danego regionu lub lokalnej społeczności.

Gmina, która ma aspiracje stać się gminą turystyczną i osiągać sukcesy na polu rozwoju drobnej przedsiębiorczości wśród mieszkańców, powinna wykreować taki właśnie produkt, który byłby rozpoznawalny a jednocześnie spełniałby rolę swoistej wizytówki

gminy. Najlepiej, aby produkt związany był z branżą rolniczo – owocową lub leśną (rzemiosło). Istnieją liczne przykłady gmin dla których produkty lokalne stały się czynnikiem rozwoju. Do takich zaliczyć można choćby: zabawki ze Stryszawy, palmy, miód, owoce i warzywa z Lipnicy, wiklina i sól z Ziemi Bocheńskiej, miód z Przemkowa, ogórki ze Ścinawy, torby, hafty i mąka z Debrzna, brzoszowe wytwory ze Skowarnków, artystyczne wyroby z Człuchowa itp. Do takich przykładów z zagranicy zaliczyć np. można ze swoimi wyrobami Makową Wioskę Amselschag, Dolinę Zegarów Słonecznych w Austrii. Dodać należy, że w ramach polityki regionalnej Unii Europejskiej istnieją środki wspierające aktywność w tym obszarze.

Realizując to zadanie, należy przeprowadzić konkurs na terenie gminy, którego przedmiotem będzie pomysł na produkt lokalny Krośnic. Jego rozstrzygnięcie powinno nastąpić podczas publicznej debaty lub plebiscytu np. podczas cyklicznego festynu. Mieszkańcy musieliby mieć okazję zapoznać się z zaprezentowanymi produktami stającymi do konkursu i zagłosować na najlepszą propozycję. Konkurs powinien oferować nagrody pieniężne i pozafinansowe. Przede wszystkim zwycięzca lub grupa zwycięzców byłiby prezentowani w materiałach promocyjnych gminy. Na bazie zaproponowanego produktu – poza możliwością wprowadzenia jego produkcji na szerszą skalę, można utworzyć interaktywne muzeum (warsztaty), gdzie wycieczki szkolne, bądź przybywający turyści będą mogli obejrzeć linie technologiczne, sposób wytwarzania, a nawet sami będą mogli taki produkt wykonać.

✓ **Zadanie strategiczne 1.4.5:**

Stanowisko ds. promocji i strategii

Cele zadania:

Wzmocnienie pozycji marketingowej gminy Krośnice

Skuteczne pozyskiwanie środków pomocowych

Monitoring i koordynacja realizacji strategii

Pozyskiwanie informacji niezbędnych do planowania rozwoju gminy

Stymulowanie działań mających wpłynąć na szeroko pojęty rozwój gminy

Opis zadania:

Stając naprzeciw wyzwaniom, jakie stawia rozwijająca się konkurencja między gminami i nowoczesne podejście do sposobu patrzenia na rozwój gminy, odczuwalny staje się problem stworzenia stanowiska, które w sposób stały i systemowy dostarczałoby władzom

pełnych informacji na temat całego systemu gminnego, również tych obszarów funkcjonowania gminy, które wykraczają poza kompetencje urzędu, stanowiska, które odpowiadałoby za promocję Krośnic na zewnątrz. Dodatkową kwestią, która powinna znaleźć się w kompetencjach w/w stanowiska, jest wdrażanie i monitoring realizacji strategii oraz zaangażowanie się w niektóre zadania strategiczne. Należy także pamiętać o tych wyzwaniach, które postawiło przed nami przystąpienie Polski do UE czyli możliwości pozyskiwania środków pomocowych na różnego rodzaju inwestycje i zadania gminy, na co również struktura urzędu powinna zostać przygotowana.

Należy, zatem stworzyć, w rozpiętości kierowania Wójta, stanowisko ds. promocji i strategii oraz przyjąć bądź przesunąć na nie odpowiedniego pracownika (w początkowej fazie mógłby być to półetat).

Stanowisko specjalisty do spraw promocji i strategii powinno realizować między innymi następujące zadania:

- a. analiza i ocena sytuacji na lokalnym rynku pracy
- b. zbieranie danych dotyczących struktury gospodarki lokalnej
- c. opracowywanie i aktualizowanie programu promocji gminy
- d. zbieranie informacji i przygotowywanie wniosków do funduszy pomocowych
- e. kompleksowa obsługa informacyjna inwestorów
- f. przygotowywanie propozycji aktualizacji strategii rozwoju gminy
- g. koordynowanie działań dotyczących realizacji strategii rozwoju
- h. realizacja wybranych zadań strategicznych.

2. Cel strategiczny nr 2: Rozwój infrastruktury technicznej na terenie gminy Krośnice

2.1 Cel operacyjny: Efektywna gospodarka odpadami

✓ Zadanie strategiczne 2.1.1

Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów

Cel zadania:

Poprawa warunków ochrony środowiska na terenie gminy

Podniesienie standardu życia i wypoczynku na terenie gminy

Opis zadania:

Wychodząc naprzeciw nowoczesnemu myśleniu o gospodarce odpadami, które chce sprostać obecnym wymaganiom w zakresie ochrony środowiska, należy wdrożyć w gminie system selektywnej zbiórki odpadów. Przedsięwzięcie to, obok nieocenionych korzyści ekologicznych, może nieść ze sobą znaczne oszczędności ekonomiczne. Do najistotniejszych korzyści należy poprawa wizerunku i estetyki gminy oraz uzyskanie oszczędności finansowych. Właściwy efekt, jaki możemy uzyskać to również:

- ograniczenie masy odpadów zanieczyszczających środowisko,
- zwiększenie świadomości ekologicznej,
- wyrobienie nawyków porządku, oszczędności i gospodarności,
- ograniczenie zagrożenia dla środowiska i zdrowia człowieka,
- wydłużenie żywotności składowiska,
- pozyskanie surowców wtórnych,
- niższe zużycie surowców naturalnych,
- uporządkowanie gospodarki odpadami,
- tańszy system selektywnej zbiórki odpadów,
- zmniejszenie kosztów eksploatacji składowiska.

✓ **Zadanie strategiczne 2.1.2**

zamknięcie i zagospodarowanie wyeksploatowanego wysypiska

Cel zadania:

Poprawa warunków ochrony środowiska na terenie gminy

Podniesienie standardu życia i wypoczynku na terenie gminy

Opis zadania:

Gmina Krośnice posiada jedno wysypisko śmieci o pojemności 80 tys. m³, które od roku nie funkcjonuje i planuje się jego zamknięcie. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem dokumentacji zamknięcia i wkomponowania w przestrzeń tego składowiska.

Ze względu na walory przyrodnicze gminy konieczne jest przeprowadzenie jak najskuteczniejszego procesu zamknięcia i rekultywacji tego wysypiska zarówno z punktu widzenia jakości zastosowanych procesów i technologii, jak i czasu w którym przeprowadzone zostaną przewidywane działania. Za optymalne należy uznać takie rozwiązania, które pozwolą wkomponować to wysypisko w przestrzeń.

2.2 Cel operacyjny: Usprawnienie systemu komunikacyjnego gminy Krośnice

✓ **Zadanie strategiczne 2.2.1**

Budowa i modernizacja dróg na terenie gminy

Cele zadania

Poprawa warunków komunikacji w gminie

Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego

Zwiększenie ruchu turystycznego

Wzrost aktywności gospodarczej na terenie gminy

Opis zadania:

Opracowanie i wdrożenie programu modernizacji szlaków komunikacyjnych jest istotnym elementem i przesłanką dla realizacji strategicznej wizji gminy. Jak wykazała diagnoza, stan dróg na terenie gminy, zarówno tych administrowanych przez władze lokalne

146

jak i samorząd powiatu, nakazuje podjęcie pilnych działań powstrzymujących proces ich dekapitalizacji i poprawę standardu. W odniesieniu do dróg powiatowych i wojewódzkiej należałoby stworzyć warunki dla zaangażowania zarządców tych dróg w działania modernizacyjne.

Modernizacja oraz rozbudowa sieci drogowej umożliwi przede wszystkim pełniejsze wykorzystanie walorów turystycznych gminy i podniesie jej atrakcyjność. Ruch turystyczny bowiem na terenie gminy w dużej mierze oparty jest i będzie o turystykę weekendową nastawioną na wygodne wycieczki rodzin poruszających się transportem samochodowym, chcących dotrzeć do atrakcyjnych miejsc widokowych takich jak stawy czy las.

✓ **Zadanie strategiczne 2.2.2**

Budowa chodników i oświetlenia w pasie dróg na terenach zabudowanych gminy

Cele zadania

Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego

Polepszenie warunków turystyki pieszej

Podniesienie walorów architektonicznych wiosek z terenu gminy Krośnice

Opis zadania

Analizując stan infrastruktury technicznej, szczególnie pod kątem jej użyteczności dla mieszkańców oraz odwiedzających gminę turystów, istotny jest deficyt chodników na terenie gminy. Powoduje to liczne zagrożenia komunikacyjne i utrudnia zarówno pieszym jak i rowerowym turystom korzystanie z walorów gminy. Władze lokalne, działając w porozumieniu z reprezentantami poszczególnych miejscowości, powinny opracować i wdrożyć gminny program, który umożliwi rozwiązanie twój istotnej kwestii. Problemem, który również dotyczy infrastruktury drogowej, jest brak oświetlenia na terenach zabudowanych gminy. Powoduje to również zagrożenia komunikacyjne i wpływa na zmniejszenie atrakcyjności gminy.

✓ **Zadanie strategiczne 2.2.3**

Budowa systemu parkingów na terenie gminy

Cel zadania

Zwiększenie atrakcyjności gminy dla turystów i przedsiębiorców

Opis zadania:

Jednym z występujących na terenie gminy deficytów jest brak odpowiedniej ilości miejsc parkingowych, co może stanowić barierę dla rozwoju turystyki i niekorzystnie wpływa na atrakcyjność gminy. Brak miejsc postojowych prowadzi też do dewastacji terenów leśnych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie dróg. Dostępność gminy dla przedsiębiorców wpływa również na rozwój gospodarczy, co dodatkowo obliguje do podjęcia działań w tej sferze. Wśród wielu działań w tym zakresie można zidentyfikować najbardziej pilne takie jak:

✓ **Zadanie strategiczne 2.2.4**

Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy

Cel zadania:

Zwiększenie ruchu turystycznego związanego z turystyką rowerową

Stworzenie dobrych warunków do jazdy rowerem jako alternatywy dla ruchu pojazdami mechanicznymi

Opis zadania:

Turystyka rowerowa staje się coraz powszechniejsza (modniejsza), dlatego utworzenie stosownej infrastruktury umożliwiającej sprawne poruszanie się rowerem na terenie gminy wydaje się być konieczne. Jest to niezbędne nie tylko ze względu na bezpieczeństwo ruchu, ale także na wygodę poruszania się zarówno turystów jak i mieszkańców gminy, dla których rower jest środkiem lokomocji. Najważniejszym jednak problemem jest bezpieczeństwo rowerzystów poruszających się po tych samych drogach co i inne pojazdy. W perspektywie rozwoju funkcji turystycznej gminy, turystyka rowerowa odgrywa i będzie odgrywać bardzo ważną rolę. Dlatego właśnie zajęcie się tym problemem i w perspektywie kilku lat rozbudowanie sieci tras rowerowych, ich oznaczenie i wypromowanie wydaje się konieczne. Priorytetem jest wybudowanie ścieżki na trasie Krośnice- Wierzchowice.

2.3 Cel operacyjny: Budowa infrastruktury wodno - ściekowej obejmującej teren gminy Krośnice.

✓ Zadanie strategiczne 2.3.1

Uregulowanie gospodarki ściekowej w Gminie Krośnice

Cel zadania:

Poprawa warunków ochrony środowiska na terenie gminy i jakości środowiska naturalnego oraz warunków życia mieszkańców.

Opis zadania:

Na terenie gminy funkcjonować docelową będą trzy oczyszczalnie ścieków: w Krośnicach , Bukowicach i Łazach. W Krośnicach znajduje się mechaniczno - biologiczna oczyszczalnia ścieków, która nie zaspokaja niestety istniejących potrzeb w zakresie oczyszczania ścieków. Dlatego konieczna jest rozbudowa istniejącej oczyszczalni w celu dostosowania do odbioru prognozowanych ilości ścieków ze wszystkich miejscowości znajdujących się w rejonie Krośnic. System kanalizacji można podzielić na trzy obszary:

obszar nr 1 Krośnice obejmowałby miejscowości: Czarnogoźdźce, Dąbrowa, Dziewiętlin, Krośnice, Police, Świebodów , Wąbnice, Wierzchowice, Żeleźniki

obszar nr 2 Bukowice obejmowałby miejscowości: Bukowice, Lędzina , Pierstnica Duża i Pierstnica Mała.

obszar nr 3 Łazy obejmowałby miejscowości: Łazy Małe, Łazy Duże.

Na terenie Gminy Krośnice istnieją tereny gdzie budowanie systemu kanalizacji ze względu na warunki terenowe jest ekonomicznie nieefektywne. Na tym terenie uregulowanie systemu gospodarki ściekowej jest możliwe poprzez system przydomowych oczyszczalni. Program przydomowych oczyszczalni dotyczy miejscowości : Czeszyce Grabownica, Luboradów , Kotlarka, Kuźnica Czeszycka, Stara Huta, Suliradzie.

✓ **Zadanie strategiczne 2.3.2**

Modernizacja systemu zasilania w wodę w Gminie Krośnice

Cel zadania:

Poprawa jakości środowiska naturalnego i warunków życia mieszkańców.

Rozbudowa infrastruktury wodociągowej.

Opis zadania:

Zadanie ma na celu wyposażenie stacji uzdatniania wody i przepompowni w agregaty prądotwórcze. W niektórych stacjach zakłada się zmodernizowanie układu technologicznego oraz rozbudowę zbiornika wody uzdatnionej. Na terenie gminy istnieje jeszcze około 3,5 km starej sieci wodociągowej z rur cementowo-azbestowych i metalowych. W tym zakresie przewiduje się wymianę na kolektory z rur PCV. Obecnie na terenie gminnej sieci wodociągowej w zbiornikach przy stacjach i przepompowniach terenowych, łączna retencja wody uzdatnionej wynosi 450 m³. System gminnej sieci wodociągowej należy rozbudować o retencję wody uzdatnionej przynajmniej o 100% z następujących powodów:

- zapewnienie każdej wsi możliwości natychmiastowego podania wody do celów pożarowych,
- ochrona ujęć przed nadmierną eksploatacją godzinową i dobową zwłaszcza w sezonie letnim,
- zapewnienie odpowiedniej podaży wody zwłaszcza do celów produkcji rolniczej, sadowniczej i ogrodniczej oraz pozyskanie dużych pojedynczych odbiorców,
- amortyzowanie dobowej nierówności zużycia w sezonie letnim.

3. Cel strategiczny nr 3: Stworzenie nowoczesnej infrastruktury na potrzeby rozwoju społeczno kulturalnego oraz turystyki na terenie gminy

3.1 Cel operacyjny: Rozwój infrastruktury służącej funkcjonowaniu Centrum Edukacyjno – Turystyczno - Sportowego.

✓ **Zadanie strategiczne 3.1.1**

Budowa basenu

Cel zadania:

Stworzenie atrakcji turystycznej jaka jest uprawianie aktywnych form turystyki.

Zapewnienie zaplecza dla rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży

Zapewnienie dodatkowej możliwości rekreacji dla mieszkańców gminy

Opis zadania:

Zadaniem inwestycyjnym służącym podniesieniu atrakcyjności gminy jest budowa krytego basenu. Służyłby on turystom oraz mieszkańcom. Z basenu powinny korzystać dzieci ze szkół w ramach zajęć wychowania fizycznego. Obiekt powinien zostać wyposażony w odpowiednie zaplecze (prysznic, indywidualne przebieralnie, sauna).

✓ **Zadanie strategiczne 3.1.2**

Budowa kompleksu boisk sportowych, dróg i placów w ramach centrum edukacyjno – turystyczno – sportowego

Cel zadania:

Stworzenie warunków do rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców gminy i turystów

Opis zadania:

W ramach planowanego centrum edukacyjno – turystyczno - sportowego powinien powstać kompleks sportowy zapewniający możliwość rekreacji poprzez gry takie jak piłka nożna, tenis itp. Jednocześnie prawidłowe funkcjonowanie kompleksu musi zapewnić system ciągów komunikacji pieszej i rowerowej. Ponieważ cały kompleks jest wielofunkcyjny musi

151

zapewnić możliwość spaceru oraz odpoczynku. Zapewniłyby to odpowiednie place z ławkami wśród zieleni.

✓ **Zadanie strategiczne 3.1.3**

Rozbudowa szkoły w Krośnicach

Cel zadania:

Zapewnienie wysokich standardów nauczania dzieci i młodzieży.

Poprawa standardu nauczania dzieci i młodzieży, poprawa jakości kształcenia.

Powstanie na terenie gminy schroniska młodzieżowego mogącego być zapleczem dla organizowania „zielonych szkół”.

Opis zadania:

Obecna Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w miejscowości Krośnice nie spełniają żadnych norm odpowiednich dla budynków oświaty (wysokość pomieszczeń, powierzchnie sal lekcyjnych, rozmiary klatek schodowych, korytarzy itp.). W związku z tym istnieje konieczność przeprowadzenia remontu i rozbudowy wymienionych obiektów szkolnych. Proponuje się połączenie Szkoły Podstawowej, Gimnazjum i Przedszkola w jeden kompleks oświatowy. Jednocześnie powinien zostać zmodernizowany blok sportowy i zaplecze mające obsługiwać Szkołę Podstawową i Gimnazjum.

Bardzo istotną sprawą z punktu widzenia rozwoju różnych form turystyki na terenie gminy jest umieszczenie w ramach rozbudowy w/w obiektów, umieszczenie nad blokami dydaktycznymi miejsc noclegowych. Stworzono by w ten sposób schronisko młodzieżowe, co umożliwiłoby organizowanie na terenie gminy „zielonych szkół”.

✓ **Zadanie strategiczne 3.1.4**

Budowa kotłowni w ramach Centrum Edukacyjno – Turystyczno – Sportowego w Krośnicach

Cel zadania:

Poprawa jakości powietrza, poprzez obniżenie emisji zanieczyszczeń z obiektów użyteczności publicznej.

Opis zadania:

Istniejąca kotłownia, która obsługuje Zespół Szkół i Przedszkola w Krośnicach, nie spełnia żadnych norm środowiskowych. Proces rozbudowy Centrum Edukacyjno – Turystyczno – Sportowego w Krośnicach narzuca stworzenie odpowiednich warunków ogrzewania powstających obiektów. Proces ten wymusza modernizację całego systemu

zasilania w energię ciepłą. Dla poprawy jakości powietrza poprzez obniżenie emisji zanieczyszczenia istotne jest wybudowanie kotłowni spełniającej wszystkie normy bezpieczeństwa. Projektowana kotłownia zasilać będzie wszystkie obiekty kubaturowe: przedszkole, zmodernizowana szkołę podstawową, gimnazjum i hale sportową. Paliwem dla kotłowni jest gaz ziemny GZ50.

3.2 Cel operacyjny: Rozbudowa infrastruktury edukacyjno - sportowej na terenie gminy

✓ Zadanie strategiczne 3.2.1

Budowa i rozbudowa boisk na terenie gminy.

Cel zadania:

Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego zaplecza dla rozwoju fizycznego

Opis zadania:

Ważnym dla rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży jest rozlokowanie na terenie gminy boisk do gry w piłkę nożną a także „siatkę” oraz „kosza”. Zapewni to podniesienie kultury fizycznej na terenie gminy. Stworzy większe możliwości w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Do najpilniejszych przedsięwzięć w tym zakresie zaliczyć należy:

- Budowę kompleksu boisk sportowych w miejscowości Krośnice,
- Zagospodarowanie boiska wiejskiego w Bukowicach z kortami tenisowymi,
- Budowę boiska szkolnego przy Zespole Szkół w Kuźnicy Czeszyckiej.

✓ Zadanie strategiczne 3.2.2

Remonty i rozbudowa obiektów szkolnych.

Cel zadania:

Stworzenie odpowiednich warunków edukacji dzieci i młodzieży

Opis zadania:

Z punktu widzenia rozwoju gminy bardzo ważne jest zapewnienie jej najmłodszym mieszkańcom odpowiednich warunków do edukacji. Dobrze wykształcona młodzież, odpowiednio przygotowana do życia, będzie stanowić ogromny potencjał gminy. Dlatego należy podjąć starania, aby stworzyć właściwe zaplecze edukacyjne.

3.3 Cel operacyjny: Rozbudowa infrastruktury kulturalno – społecznej

✓ **Zadanie strategiczne 3.3.1**

Remonty, budowa i rozbudowa świetlic wiejskich

Cel zadania:

Rozwinięcie na terenach wiejskich życia kulturalno – społecznego

Wzmocnienie tożsamości lokalnej

Powstanie na terenie gminy atrakcji związanych z kulturą wiejską

Opis zadania:

Świetlice wiejskie stanowią istotny element życia społeczno – kulturalnego wsi. Dlatego ich stan i użyteczność jest szczególnie ważna. Wpływają one na życie wsi poprzez organizowanie w nich różnorodnych imprez np.: zebrań wiejskich, wesel, wieczorów kulturalnych, nauki wypieków, spotkań z ciekawymi ludźmi oraz wszystkich innych inicjatyw, których realizacja nie byłaby możliwa w mieszkaniach prywatnych.

Działalność świetlic może być wsparta poprzez animatorów kultury wynajętych przez gminę.

Sprawnie działające świetlice mogą również wpływać na rozwiązywanie problemów społecznych (jak np. alkoholizm) Wskazane czynniki powodują, że przeprowadzić należy energiczne działania w celu zapewnienia społeczności gminy wystarczającej ilości obiektów, pełniących funkcję świetlic wiejskich o odpowiednim standardzie technicznym.

✓ **Zadanie strategiczne 3.3.2**

Budowa placów zabaw

Cele zadania

Stworzenie warunków dla rekreacji i rozwoju dzieci

Zapewnienie dodatkowej atrakcji dla rodzin korzystających w oferty agroturystycznej gminy

Opis zadania

Kolejnym ważnym zadaniem, którego realizacja umożliwi stworzenie w gminie nowoczesnej infrastruktury socjalnej, jest budowa placów zabaw. Pełnią one ważną rolę w zakresie organizacji czasu, rekreacji i rozwoju dzieci. Budowa tego typu obiektów stwarza również dodatkową atrakcję dla rodzin, które będą odwiedzały gminę w ramach ruchu agroturystycznego.

✓ **Zadanie strategiczne 3.3.3**

Remonty budynków remiz strażackich

Cele zadania

Zapewnienie gminie odpowiedniego zaplecza ochrony przeciwpożarowej

Podniesienie walorów architektury wsi

Opis zadania:

Stan techniczny obiektów takich jak remizy strażackie na terenie gminy pod wieloma względami jest niezadowalający, dlatego, mając na względzie bezpieczeństwo przeciwpożarowe oraz walory wiejskiej architektury, należy przeprowadzić gruntowne remonty wskazanych obiektów, nie zapominając o odpowiednim wyposażeniu oraz nowoczesnych środkach technicznych ochrony przeciwpożarowej.

Można zidentyfikować następujące działania w tym zakresie:

Remont remizy OSP w Grabownicy

Remont remizy OSP w Wierzchowicach

✓ **Zadanie strategiczne 3.3.4**

Rewitalizacja przestrzeni parkowych na terenie gminy

Cel zadania:

Podniesienie walorów rekreacyjnych gminy

Urozmaicenie krajobrazu gminy o nowe formy organizacji przestrzeni zieleni

Opis zadania:

Bardzo ważnym działaniem z punktu widzenia podniesienia walorów rekreacji na świeżym powietrzu oraz walorów przyrodniczo krajobrazowych jest rewitalizacja przestrzeni parkowych na terenie gminy. Zmierzałoby to do odtworzenia historycznego wyglądu gminy

Krośnice. Powstanie parków tworzyć będzie dodatkową wartość z punktu widzenia atrakcji znajdujących się na terenie gminy i pozytywnie wpłynie na ruch turystyczny. Jednocześnie przestrzenie parkowe będą służyć mieszkańcom.

Należy podjąć w tym zakresie działania takie jak:

- Rewitalizacja przestrzeni parkowej Krośnice-Wierzchowice,
- Rewitalizacja przestrzeni parkowej w Świebodowie,
- Rewitalizacja przestrzeni parkowej w Dziewiętlinie.

✓ **Zadanie strategiczne 3.3.5**

Uporządkowanie i estetyzacja architektury wiejskiej

Cele zadania:

Poprawa estetyki wiosek na terenie gminy

Opis zadania:

W ramach realizowanego przez gminę Program Rozwoju i Odnowy Wsi powinny zostać zrealizowane zadania mające podnieść walory krajobrazowe i estetyczne gminy. Jest to szczególnie ważne ze względu na chęć spełniania przez gminę funkcji turystycznej. W ramach tego zadania powinno zostać zrealizowanych kilka powiązanych ze sobą działań. Powinny powstawać na terenach wsi obiekty małej architektury, które podnosiłyby walory krajobrazowe, takie jak zieleńce, klomby, ale również obiekty wpływające na poprawę jakości życia np. place zabawowe.

Aby zaangażować mieszkańców w akcję mającą na celu poprawę estetyki wiosek, należy ogłosić konkurs z nagrodami na najładniejszą posesję gminy organizowany rokrocznie. Szczególny nacisk w ramach tego zadania należy położyć na działania związane z zazielenianiem gminy. Współpracując z sołectwami tworzącymi Plany Rozwoju i Odnowy Wsi, gmina powinna opracować bieżące zadania związane z działaniami mającymi wpłynąć na estetyzację architektury krośnickich miejscowości.

3.4 Cel operacyjny: Usprawnienie działalności administracji publicznej

✓ Zadanie strategiczne 3.4.1

Usprawnienie funkcjonowania administracji samorządowej na terenie gminy.

Cele zadania:

Rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną.

Opis zadania

Zadanie zakłada stworzenie systemu obiegu i archiwizacji dokumentów w Urzędzie Gminy Krośnice. Elektroniczny system zarządzania pozwoli stworzyć jedną, spójną i aktualną bazę dokumentów i informacji, uwalniającą od utraty czasu związanego z poszukiwaniem dokumentów papierowych oraz narzucającą określony rygor rejestrowania, grupowania i przetwarzania dokumentów.

Wykreowane i systematycznie wzrastające zapotrzebowanie na ten kanał kontaktów pomiędzy obywatelem a urzędem, wymusza dostosowanie urzędu do oczekiwań i wyzwań stawianych przez ten segment społeczeństwa, który na co dzień korzysta z sieci i tym samym ma możliwość załatwienia spraw bez osobistego udziału.

System obiegu i archiwizacji dokumentów oraz obsługi ludności obejmie wszystkie stanowiska w Urzędzie Gminy, jak również te stanowiska w innych podmiotach podległych, które uczestniczą w procedurach wewnętrznych Urzędu, zwłaszcza związanych z obsługą spraw obywatelskich i dysponowaniem znaczną częścią budżetu gminy.

✓ Zadanie strategiczne 3.4.2

Budowa lokalnej infrastruktury społeczeństwa informacyjnego.

Cele zadania:

Zwiększenie dostępu ludności do Internetu.

Rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną.

Opis zadania

Zadanie polega na budowie infrastruktury informacyjnej – szerokopasmowej, bezpiecznej sieci, umożliwiającej dostęp do Internetu jak najszerszemu gronu mieszkańców gminy

Krośnice oraz stworzenie sieci punktów dostępu do Internetu, z których w każdej chwili mogliby korzystać mieszkańcy. Punkty takie powinny zostać umieszczone w miejscach najbardziej dogodnych, np. w centrach sołectw, w bibliotekach, szkołach, w Centrum Kultury, itp.

Stworzenie sieci punktów dostępu do Internetu będzie znaczącym udogodnieniem dla mieszkańców gminy – dzięki temu będą oni mogli załatwić szereg spraw urzędowych drogą elektroniczną, jak i potencjalnych turystów odwiedzających gminę.